Geiranger Designmanual

Innholdsfortegnelse

BAKGRUNN FOR DESIGNMANUAL

FARGE -OG MATERIALBRUK

- eksisterende palett
- forslag til dekker
- historiske farger
- fargepalett for Geiranger

SKILTING

- referanseprosjekt
- overordnede retningslinjer
- retningslinjer for universell utforming
- typografi
- piktogrammer
- fargebruk
- forslag til skilttyper
- prinsippforslag

GATEMØBLEMENT

- fast møblement
- løst møblement, privat og offentlig
- gatemøbler, offentlig

LANDSKAP OG DEKKER

- delområder
- skisseplan per 20.12.22

PLANTELISTE

- oppsummering fra Dronninga

LYSPLAN FRA ZENISK

- oppsummering

BAKGRUNN

Høsten 2022 utarbeidet 3RW arkitekter og Dronninga Landskap på oppdrag for Stranda kommune en mulighetsstudie med skisseprosjekt for Geiranger sentrum. Gjennom mulighetsstudiedelen ble det utarbeidet en overordnet og strategisk plan for Geiranger med siktemål om å forsterke stedets egenart og identitet. Til grunn for arbeidet lå et grunnsyn at dersom Geiranger blir et godt sted for lokalsamfunnet, så blir det også et attraktivt sted for besøkende. Gjennom mulighetsstudien legges føringer for utvikling av arealene og mellomrommene i sentrum, med oppmerksomhet på mobilitet, funksjon og romlige opplevelser. I studien er det blant annet fokusert på en opprydding og oppstramming av det etablerte, med oppmerksomhet på gågaten og de sentrale sentrumsområdene. Som del av dette ble det foreslått laget en designmanual for Geiranger. Stranda kommune har i ettertid vedtatt å få laget en slik designmanual. Dette dokumentet utgjør rammeverket i designmanualen. Denne må sees sammen med mulighetsstudien og belysningsplanen utviklet av Zenisk. Designmanualen må også følges opp og suppleres av mer detaljerte studier og videre prosjektering av løsninger. Designmanualen er utarbeidet høsten 2023 av 3RW arkitekter ved Camilla Arnesen og Tord Bakke, med støtte fra Dronninga Landskap.

MÅL MED DESIGNMANUALEN

Målet er å utarbeide en designmanual tilpasset Geiranger sentrum der felles retningslinjer for utforming, fargevalg, bruk og plassering av skilting, informasjon, møblering, renovasjon og annet utstyr samt materialbruk fastsettes. Designmanualen sin store betydning ligger i at den med relativt enkle retningslinjer og hjelpemidler kan bidra til en opprydding i de sentrale sentrumsområdene slik at de fremstår som ryddige, forståelige, oversiktlige og attraktive - både for fastboende og tilreisende. Manualen skal gi både inspirasjon, prinsipper, føringer og retningslinjer, avhengig av tematikk og plassering i Geiranger.

Geirangers identitet

*Geirangers identitet er på samme tid både selvsagt og utydelig.
Geiranger er verdensarvstedet og turistdestinasjonen,
men dette er en generell identitet som er definert utenfra.
Geiranger står på en måte i skyggen av seg selv.
Turismen og verdensarvstatusen har definert stedet og gjort det både
unødvendig og vanskelig å tenke forbi dette. Spørsmålet er hva er bygden
Geiranger utenom verdensarvstatus og turismen?
Et steds identitet er ikke noe man kan finne opp. Identitet bygges på
det som finnes, men det må fremheves og tydeliggjøres. Sentrum av
Geiranger er et konglomerat av noen historiske elementer
kombinert med nyere bygninger og anlegg
tilpasset de store turiststrømmene i sommermånedene.
Skalaforskjellene er dels store, og et samlende uttrykk fraværende.
Både de historiske elementene og den samfunnsform de vokste ut fra,
den nyere turisttilpassingen, og ikke minst landskapet rundt,
er vesentlige deler av bygden sin identitet. Designmanualen skal bidra
til å knytte disse elementene sammen og rydde opp slik at sentrum
i Geiranger trer tydeligere frem som et sted i sin egen rett.
Målet er å fremme et sentrum å være stolt av og trives i for lokalbefolkningen,
og et sentrum som er lettere å orientere seg i og som understreker
stedets status og posisjon for de tilreisende.*

TURISME SOM IDENTITET

Det moderne Geiranger har vokst opp rundt turismen. Å ta imot besøkende, vise dem gjestfrihet og vise dem de mektige omgivelsene ligger rotfestet i stedet. Geiranger har en verdensarvstatus som både gir enorme muligheter, men som også representerer noen forpliktelser. Gjestfrihet, varme, veivising og ivaretakelse av tilreisende er verdier som har lagt til grunn for de valg som ligger bar utformingen av designmanualen sine anbefalinger og retningslinjer. Geiranger er en besøksdestinasjon på grunn av sine naturgitte kvaliteter. Disse kvalitetene snakker for seg selv, men de må vises frem og nettopp dette å «vise frem», «ta imot», «imøtekomme», er elementer som må bygges inn i utformingen av sentrum.

historisk bilde fra internett, kirken i Geiranger

Differensiering av sentrum
- områder for ulike retningslinjer

Gjennom prosessen er sentrum delt inn i tre soner. Retningslinjene i designmanualen der delvis differensiert etter disse sonene. Det er innerst «Naustegata» en sone som omhandler den mest tydelige historiske delen av sentrum. Dette er også den trang sone hvor mye folk ferdes gjennom et trangt gateløp og som derfor har et særskilt behov for strukturering. Utenpå dette ligger den sonen for det sentrale sentrum. Denne omfatter de delene av sentrum nede i Geiranger som oppleves som mest offentlige, og hvor det derfor bør rettes en spesiell oppmerksomhet. Der etter er det resten av sentrum. Denne sonen er oftere mer privat i sin karakter og for dette området skal designmanualen fortrinnsvis gjelde som inspirasjon og endringer anbefales å først gjøre som del av ordinære vedlikeholdsintervaller eller ved nyetableringer.

Material og fargepalett

Her kommer o*versikt over gjennomgående material- og fargepalett for Geiranger sentrum. Et helhetlig inntrykk gjennom farger og materialer er avgjørende for å rydde opp, samle og tydeliggjøre sentrum, og dermed også gjøre det mer attraktivt.*

Geiranger er skyggelagt store deler av dagen gjennom vinterhalvåret. Farger og materialer som er med på å lysne og varme er avgjørende for å skape trivsel gjennom denne perioden.

Fjell og natur er tett på. Valg av farger og materialer skal fremheve verneverdige bygg så vel som omkringliggende natur.

Farge- og materialpaletten er basert på naturlige materialer og en blanding av historiske og nye farger. Den representerer både et underlag for inspirasjon, og samt konkrete forslag og retningslinjer for bruk til dekker, møblering og skilting.

Material og fargepalett

• under er en oversikt over eksisterende materialitet i Geiranger med utgangspunkt i det som er mest gjentagende og omfangsrikt. Dette danner grunnlag for videre anbefaling av farger og materialer.

-grønne omgivelser vår, sommer, tidlig høst

-sort smijernsrekkverk
-hvitmalt trekledning

-grusbelagte stier og dekker

-naust i tre og lokal stein
-torvtak

-asfalt

-bølgeblikk

-kontrastfarger på detaljer i fasader

-malt trekledning

-kortenstål og aluminium

-tredekke sjøfront

-fjord og elv

-brostein på parkeringsplassen

-skifertak

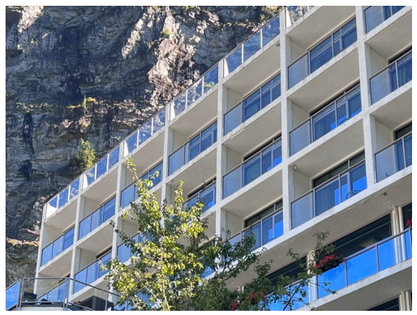

-betong med hvit puss og glass

-glass og aluminiumsprofiler

Material og fargepalett

• kartlegging av materialitet gjennom sentrum som grunnlag for valg av materialpalett

NAUSTEGATA

1.

2.
3.
4.

HURTIGBÅTKAIA

5.
6. 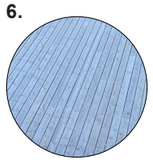
7.
8.
9. 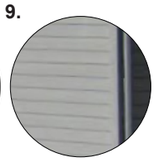

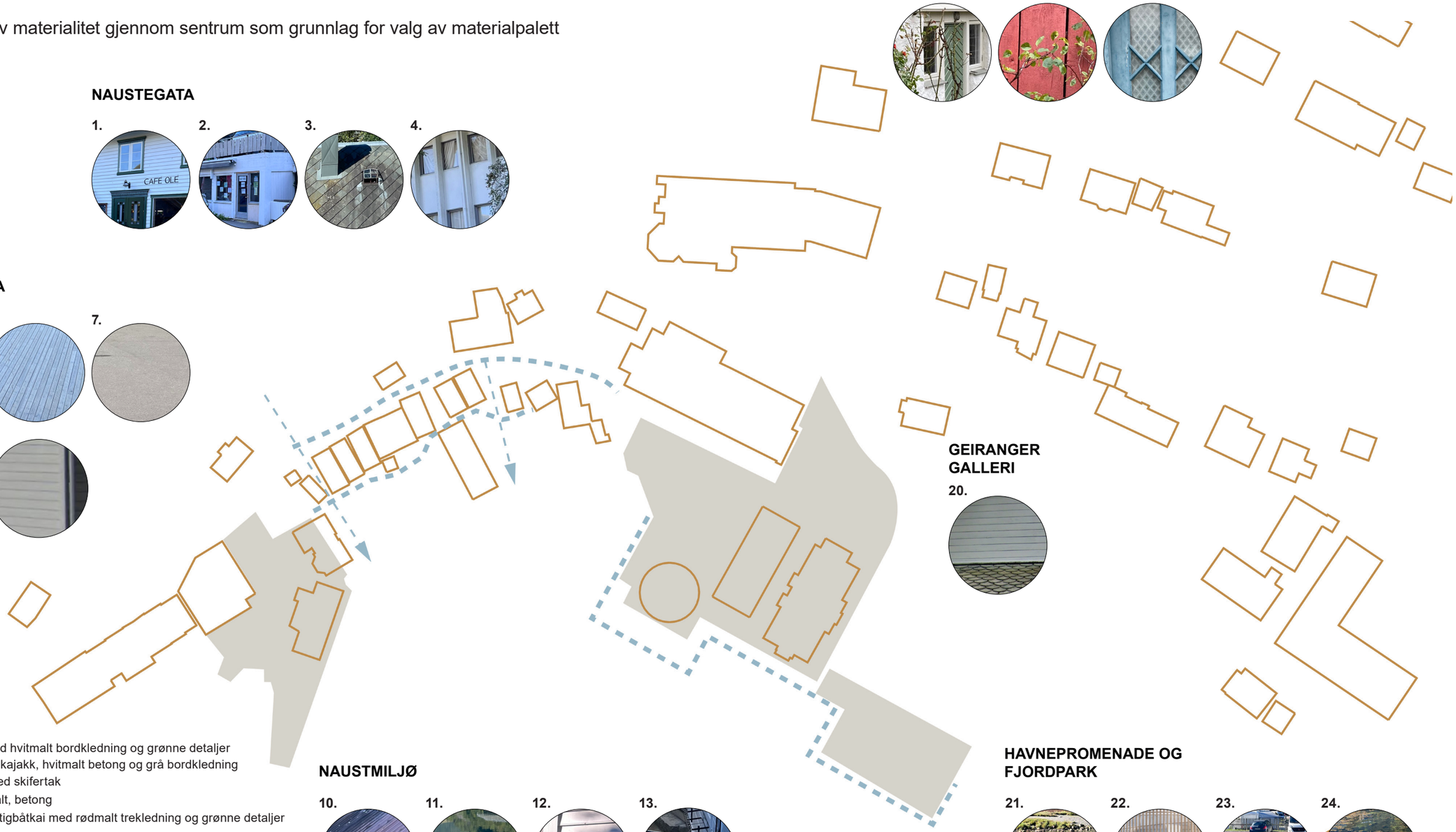

ELDRE BOLIGBEBYGGELSE

17.
18.
19.

GEIRANGER GALLERI

20.

NAUSTMILJØ

10. 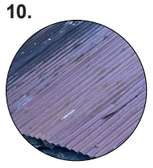
11. 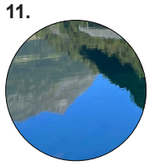
12.

13.
14.
15.
16.

HAVNEPROMENADE OG FJORDPARK

21.
22.
23.
24.

1.noe eldre trehus med hvitmalt bordkledning og grønne detaljer
2. bygg med utleie av kajakk, hvitmalt betong og grå bordkledning
3. noe eldre trehus med skifertak
4. Havila hotel, hvitmalt, betong
5. nyere bygg ved hurtigbåtkai med rødmalt trekledning og grønne detaljer
6. tredekke på kai
7. asfalt på kaiområde
8. nyere bygg med glass og grå alu-profiler
9. nyere bygg med grå bordkledning
10. sjøhus med tak av bølgeblikk
11. sjø som speiler omgivelser på stille dager
12-13. noe eldre trehus med hvitmalt bordkledning, skifertak og smijernsdetaljer
14. sti i naustmiljø med grus og gress
15. trapper og murer av lokal stein i naustmiljø
16. gammel trekledning i verneverdig naustmiljø

17-19. eldre boliger og gårdshus ved frukthager har trefasader med fargesatte detaljer
20. Geiranger galleri, hvitmalt kledning med dråpeskifer og grønne detaljer
21. grunn sjøfront med synlig stein
22. naturlig trekledning på nybygg
23. asfalt på parkeringsplass
24. grus og lokal stein ved havnepromenade/ fremtidig fjordpark

Material og fargepalett

• lokale farger, overflater og elementer som inkluderes i paletten og fremheves

natursteinsmurer
av lokal stein

rødmalt trekledning

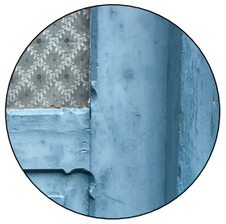

blåmalt tredør

klart fjordvann og
elvestein

aldret treverk på verneverdig
naustrekke

grønne omgivelser med årstidsvariasjoner

skifertak

• følgende materialer skal nyttes til landskap og dekker:

behandlet gran eller furu
som kebony eller superwood
-skal ha et naturlig uttrykk

lys betong tilsatt hvitt pigment
med lett børstet overflate

grus av lokal stein

steinheller, av lokal
stein om mulig

brostein,
av lokal stein om mulig

gjenrbuk av lokal stein
ved kaifront

skiferheller og grus

fra Hjelle hotel, indre Nordfjord
-viser viktighet av å vurdere
farger i vintervær. Fargene på
sveitservilla og låve er
lik som i Geiranger
på andre siden av fjellet.

Material og fargepalett -historisk

Historiske farger har vært en vesentlig del i utvikling av ny fargepalett. Innholdet skal være en start på videre undersøkelser og registeringer av farger og har som formål å stimulere byggeiere til å finne tilbake til original fargesetting på historiske bygg.

Historisk fargesetting blir en del av den samlede oppgaven med å gi identitet og særpreg til Geiranger.

fargelagt fotografi, ca 1900

Introduksjon:

Hvitt var et dyrt pigment da det kom, men kirker ble likevel ofte hvitmalt da det var sett på som en jomfruelig farge. Fargen hadde også referanser til den klassiske, hvite marmoren. De eldste, kjente pigmentene, for eksempel de rød-gule og brune okerfargene: umbra, sienna og kasselerbrunt, ble spadd rett opp av jorden og var derfor blant de rimeligste. Det gjelder også rødt jernoksid som er et biprodukt ved jernfremstilling. Disse fargene var enkelt tilgjengelig for lokalbefolkningen og ble ofte brukt på løer og gårdsbygg. Kårhuset derimot ble gjerne malt i en annen og mer kostbar fargesetting slik at dette bygget ville stå frem og skinne.
De ulike stilperiodene glider over i hverandre og låner fra hverandre. Det er vanlig at bygg er oppført i en kombinasjonsstil. Det vil derfor være vanskelig å forhåndsdefinere historiske farger og fargetrapper må tas i bruk for å få eksakte fargekoder som utgangspunkt for restaurering.

1835-1870 Senempire

Panelte vegger. Forbilder var tyske, engelske og franske herskapshus og paleer i stein. Panelfargene ble antakelig for det meste blandet av rå og brent umbra og hvitt som hovedindigriens. Sandfarget fasade og grønnaktige detaljer og mindre kontraster var typisk.

1840-1860/1860-1910 Sveitserstil

Gotikken var forbildet. Oppfinnelsen av båndsaga førte til utstrakt bruk av ornamentikk, også kalt “snekkerglede”. Denne ornamentikken ble brukt både i brystninger, balkong-og verandarekkverk, dør-og vindusgerikter, gavl-og takpryd. Fargevalg skulle fremheve utsmykning og ornamentikk. Tidlig i perioden ble panelet etterlignet sandstein i fargen mens senere ble den blekere og mindre mettet. Senere i perioden fulgte de store, forseggjorte bygningene et fargeskjema med fire farger+dørfarge. Mindre hus hadde bare to farger inklusive dørfargen. Vinduer ble som regel malt mørke, med umbrafarger eller grønn jord.

1860-1915 Dragestil

Nasjonalromantikk med utgangspunkt i stavkirker. Med hjelp av mørke farger skulle det se ut som om husene var meget gamle. Overflater skulle behandles på tradisjonell måte med tjære eller olje. En annen retning tok sveitserfargene og utviklet dem til mer “norske” med rødt, hvitt og blått. Elementer fra vikingtid ble benyttet i ornamentering og var i skarp kontrast til huset for øvrig.

Material og fargepalett
-historisk

Hotel Udsigten, 1893

Store deler av den eldre bebyggelsen i Geiranger, foruten naustbebyggelsen, er oppført i siste del av 1800-tallet. Kirken ble ferdigstilt i 1842 mens Hotel Udsigten kom i 1893. Basert på dette, og på historiske fotografier, er det tatt ut en fargepalett med utgangspunkt i Senempire, Sveitserstil og Dragestil. Hensikten er å inspirere og oppfordre til videre fargeundersøkelser for å få fasader tilbake til original fargesetting. Paletten er ikke uttømmende og for å få et eksakt utgangspunkt skal det utføres fargetrapper ved ny fargesetting av historiske fasader i Geiranger sentrum i forbindelse med renovasjon/vedlikehold.

https://www.gamletrehus.no/butikk/artikler/historisk-maling-og-fargekart/ta-enkle-fargeprover-1

hus Meråk

gruppe med hus

kirke Geiranger

hotel geiranger

Material og fargepalett
-historisk

- farger som er tidstypiske og kan ha vært brukt på bygg og gårdshus i sentrum og ellers i Geiranger

DRAGESTIL
1860-1915

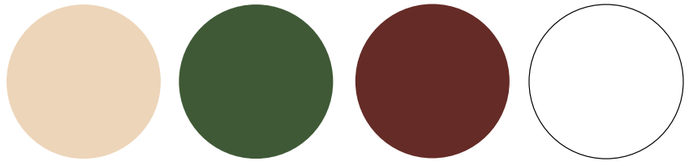

SVEITSER/
SENEMPIRE
1840-1860/1860-1910

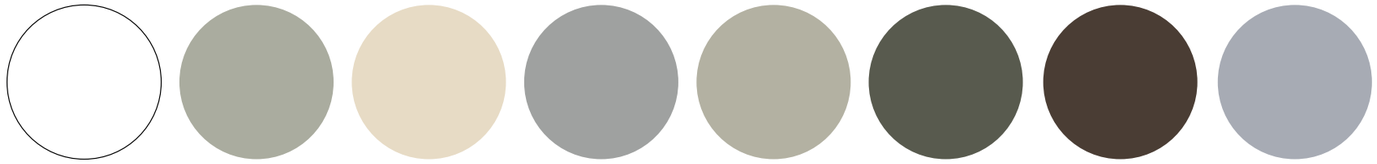

ENGELSKRØD-
LØER/
GÅRDSBYGG
1800-tallet

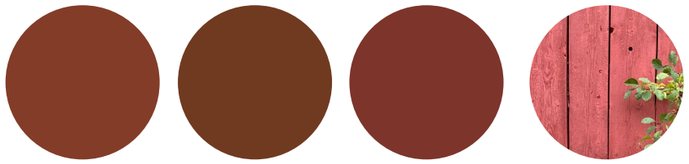

fra løe nær
sentrum

GUL OKER-
LØER/
GÅRDSBYGG
1800-tallet

Basert på registreringer i boken “Gamle Trehus”, publisert 2011

Material og fargepalett -collage

• farger og materialer på collagen skal ses på som inspirasjon til måter å kombinere den naturlige paletten i bygg og dekker med nye farger på elementer som skilt og gatemøbler. Det er ønskelig å bruke varme og lyse farger i kombinasjon med de mer klassiske og historiske.

FORSLAG NY PALETT -blåfarger og rødfarge er basert på fargescan av dører og vegg i Geiranger

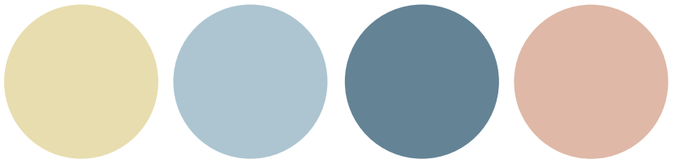

BRUK AV HISTORISK PALETT SVEITSER/ SENEMPIRE

BRUK AV HISTORISK PALETT GUL OKER- LØER/ GÅRDSBYGG

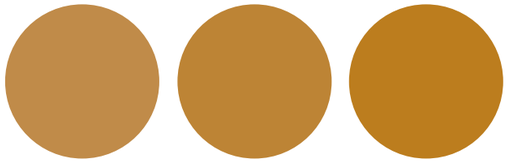

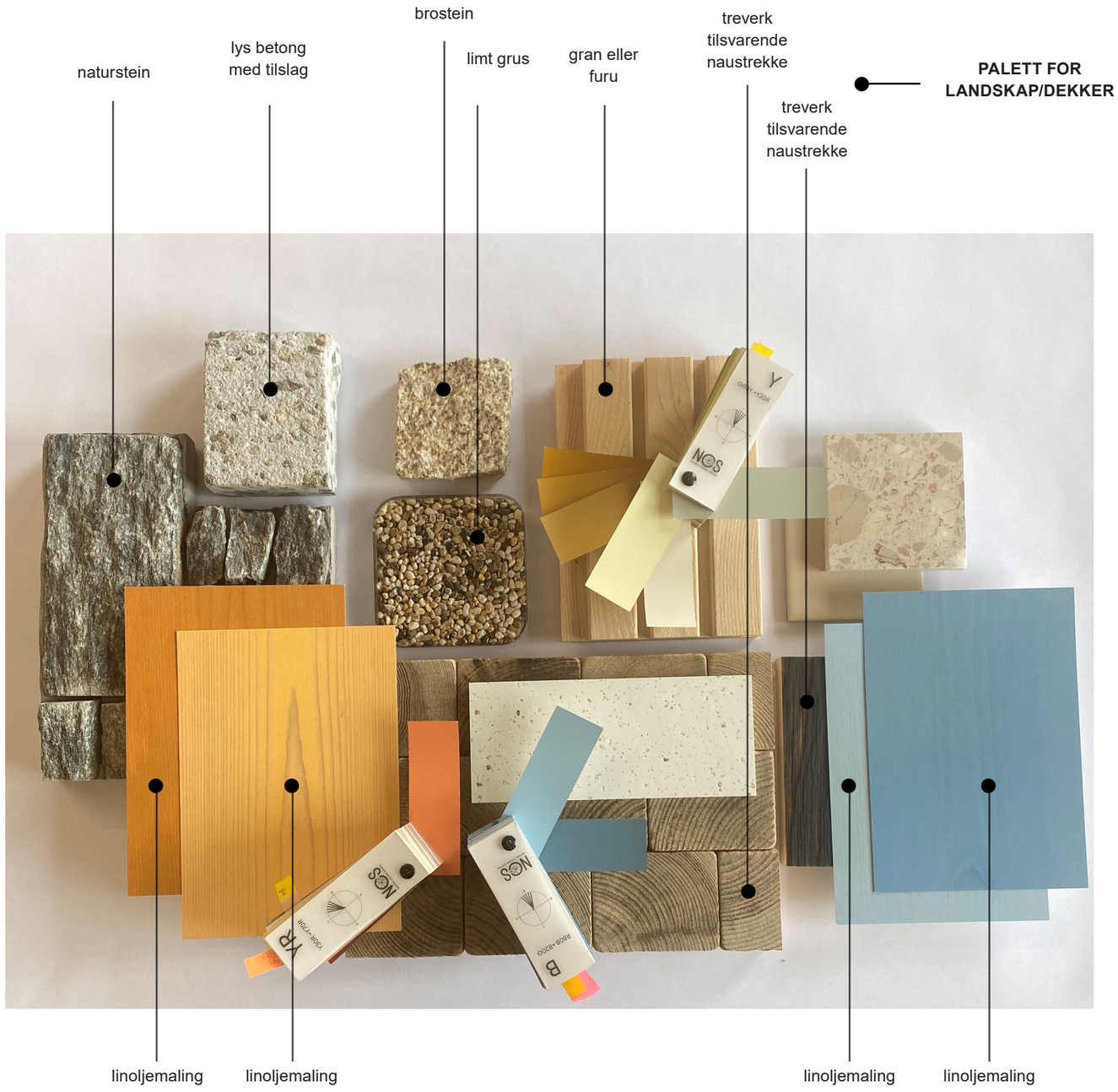

IDESKISSE FOR FARGER OG MATERIALER

Material og fargepalett
-for Geiranger

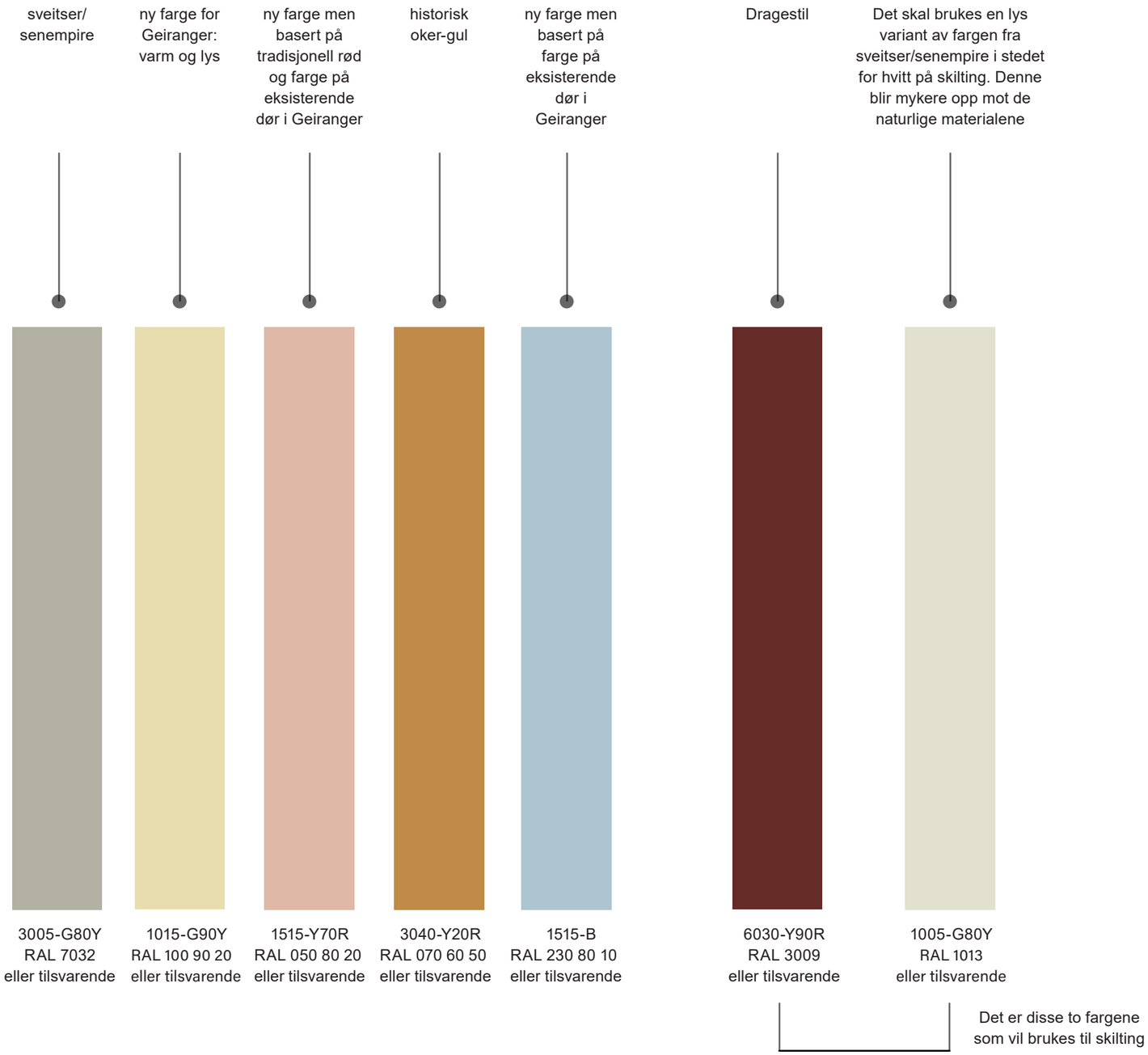

FARGEPALETT FOR GEIRANGER

Det er valgt ut en kombinasjon av historiske farger og et sett med nye farger. Formålet er å bygge videre på det som har vært i Geiranger og foredle og forskjønne dette. Samlet bidrar de til en forsterket og tydeligere identitet. De historiske fargene er mer mettet mens de nye har en lysere palett. Både de nye og historiske fargene står godt til de naturlige materialene som brukes ellers på dekker og i landskap. De nye fargene har også som hensikt å gi varme og letthet.

Bruksområder for farger blir angitt i mer detalj senere i dokumentet.

Material og fargepalett

Materialer og farger skal stå til den historiske arkitekturen og samtidig fremheve og foredle den.

Skilting

De følgende sidene handler om skilting i Geiranger. En videre vurdering skal foretas i samråd med relevante fagfolk og i samarbeid med brukere for å teste behov og, om nødvendig, skal det suppleres med ytterligere forslag til design og type.

Skilting

INTRODUKSJON

Skilting og valg av typografi og grafikk skal utarbeides og gjennomføres som første del av sentrumsstrategien. Det bør være et krav at alle aktører i sentrum følger disse retningslinjene for å kunne drive en publikumsrettet bedrift i Geiranger. Samarbeid om et helhetlig uttrykk og opprydding er vesentlig for å styrke Geirangers identitet, forenkle orientering i sentrum samt fremheve og bevare historisk arkitektur.

Det følgende kapittelet inneholder:

- referanseprosjekter
- overordnede retningslinjer
- retningslinjer for universell utforming
- typografi
- piktogrammer
- fargebruk
- forslag til skilttyper
- prinsippforslag

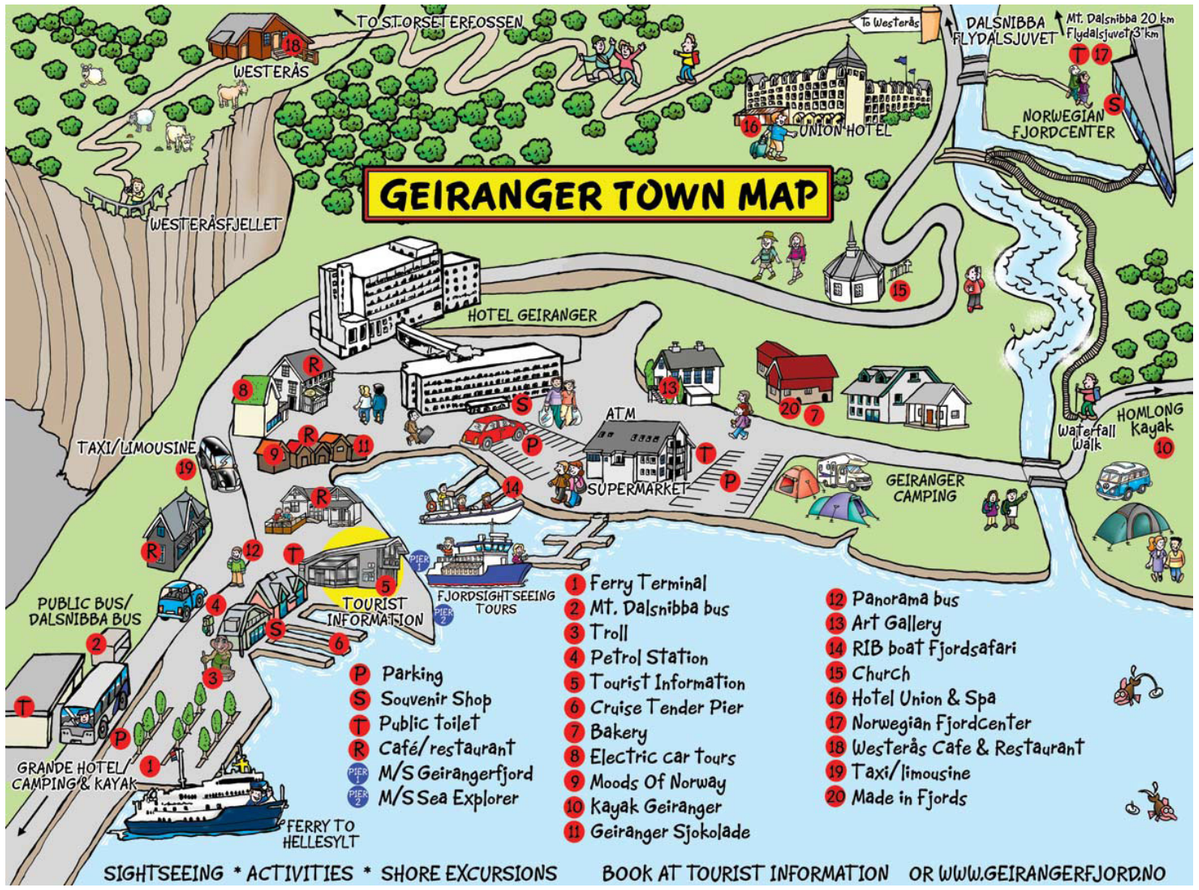

-fra geirangerfjord.no

Referanser skilting

▪ Referanseprosjekter med fokus på vern og historisk verdi,
skal brukes som inspirasjon og henvisning, men uten å være et direkte forslag for Geiranger

MUSEUM LASCAUX

-Snøhetta

-klassisk typografi
-logo med særpreg
-lekenhet
-historisk referanse
-tekst rett på vegger
-arkitektur i fokus

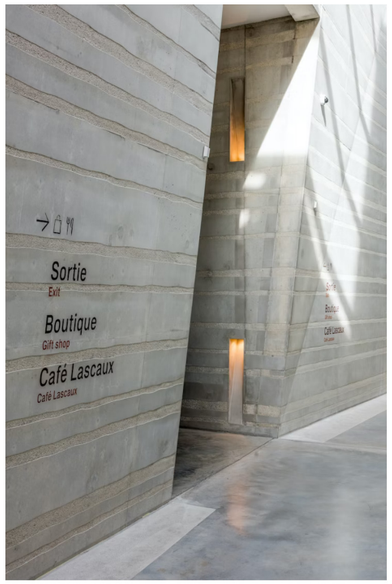

VITI MUSEUM SUNMØRE

-Snøhetta

-sterk identitet; mål om en sterk, samlet plattform
-inspirasjon fra vestkysten og navigasjon
-bokstaver roteres for å skape ulikt uttrykk for hvert museum
-brukes opp mot historisk arkitektur

NASJONALPARKER

-Snøhetta

-bevare landskapet
-logo symboliserer en portal som ønsker velkommen og beskytter
-forenklet profil for alle nasjonalparker skal gi tydeligere informasjon
-mål om å øke kunnskap om omgivelser. tanken er at den tydelige identiteten og informasjonen vil gi økt beskyttelse

FESTSPILLENE

-Anti Bergen

-unik og sterk profil som symboliserer musikk
-strukturell men leken
-ungt og dynamisk men samtidig tradisjonell
-bidrar til å transformere omgivelsene
-midlertidig!

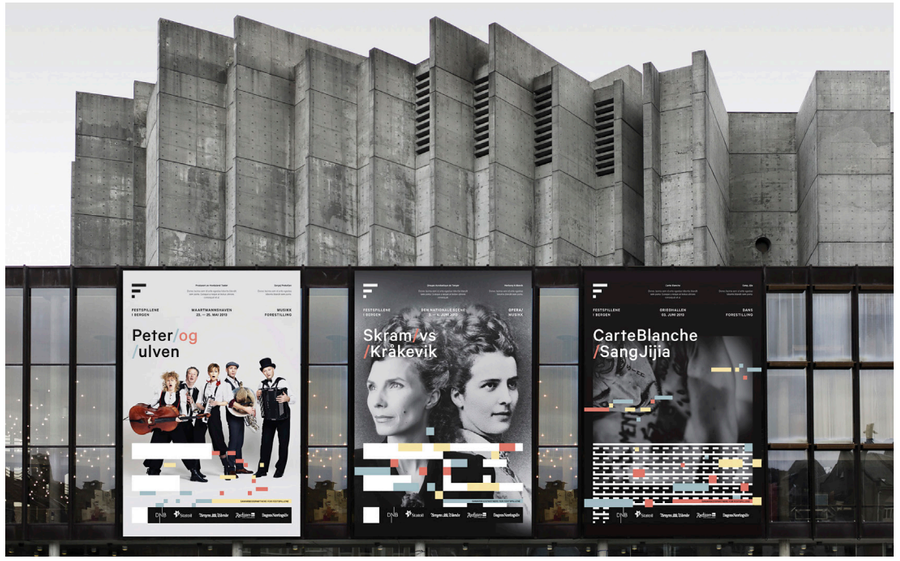

Retningslinjer skilting

GENERELT

▪ Skilt skal følge prinsippene i denne manualen. Det oppfordres også til videre utarbeidelse og detaljering i samråd med brukere og relevante fagfolk.

▪ Skilting i den historiske delen av sentrum skal skiftes ut og baseres på retningslinjer for skilting i dette dokument.

MATERIALBRUK FOR SKILT

▪ Materialbruken avhenger av fasadematerialе, men fortrinnsvis skal skilt og bokstaver freses ut i matt, lakkert aluminium, ev. akryl, og festes til fasaden med avstandsstykker/pigg.

▪ I noen situasjoner kan det være aktuelt å lage skilt i materialer for eksempel stein, jern eller tre. I slike tilfeller skal materialene ikke skjules, men fremstå som naturlige.

▪ Det skal benyyttes ramme til oppheng av plakater og reklame på historiske fasader, se side om prinsipp for navn, informasjon og reklame på naustbygg

GENERELLE RETNINGSLINJER FOR UTFORMING AV SKILT

▪ Retningslinjer for tilgjengelighet, avstand og lesbarhet og proporsjoner skal følges for alle nye skilt i sentrum.

FARGER PÅ SKILT

▪ Farger skal velges fra relevant palett i denne manualen.
▪ Alle offentlige skilt og skilt ved og på naustrekke skal utføres i NCS S 1005-G80Y eller NCS S 6030-Y90R avhengig av mørk eller lys fasade; mørkt skilt på lys fasade og vise versa. Tekst skal være i motsatt farge av bakgrunn.

OMFANG

▪ Reklameflagg på fasader og på bakken er ikke tillat innenfor det offentlige sentrumsområdet.

FONT

▪ All tekst på offentlig skilting, materiell relatert til dette, eller skilt i forbindelse med historisk naustrekke skal følge font Raleway som angitt i manual. Nye skilt for private aktører utover dette skal følge generelle retningslinjer for utforming.

LYS I SKILT

▪ Alt av skilt med lys følger prinsipper i Lysplan for Geiranger av Zenisk per 24.01.23

VIDERE ARBEID

▪ Det skal vurderes behov og eventuelt designes egen logo for Geiranger.
▪ Det skal foretas en befaring med utredning av plassering og utbredelse av skilt i Gerianger sentrum.

Generelle retningslinjer -utforming

TILGJENGELIGHET

Skilt skal utformes etter retningslinjer for universell utforming og anbefalinger for god lesbarhet. For å sikre god lesbarhet, er det viktig at alle brukere når frem til skiltet uten hindringer. Valgt tekststørrelse og plass til tekst i skiltmalene sikrer lesbarhet fra ulik avstand.

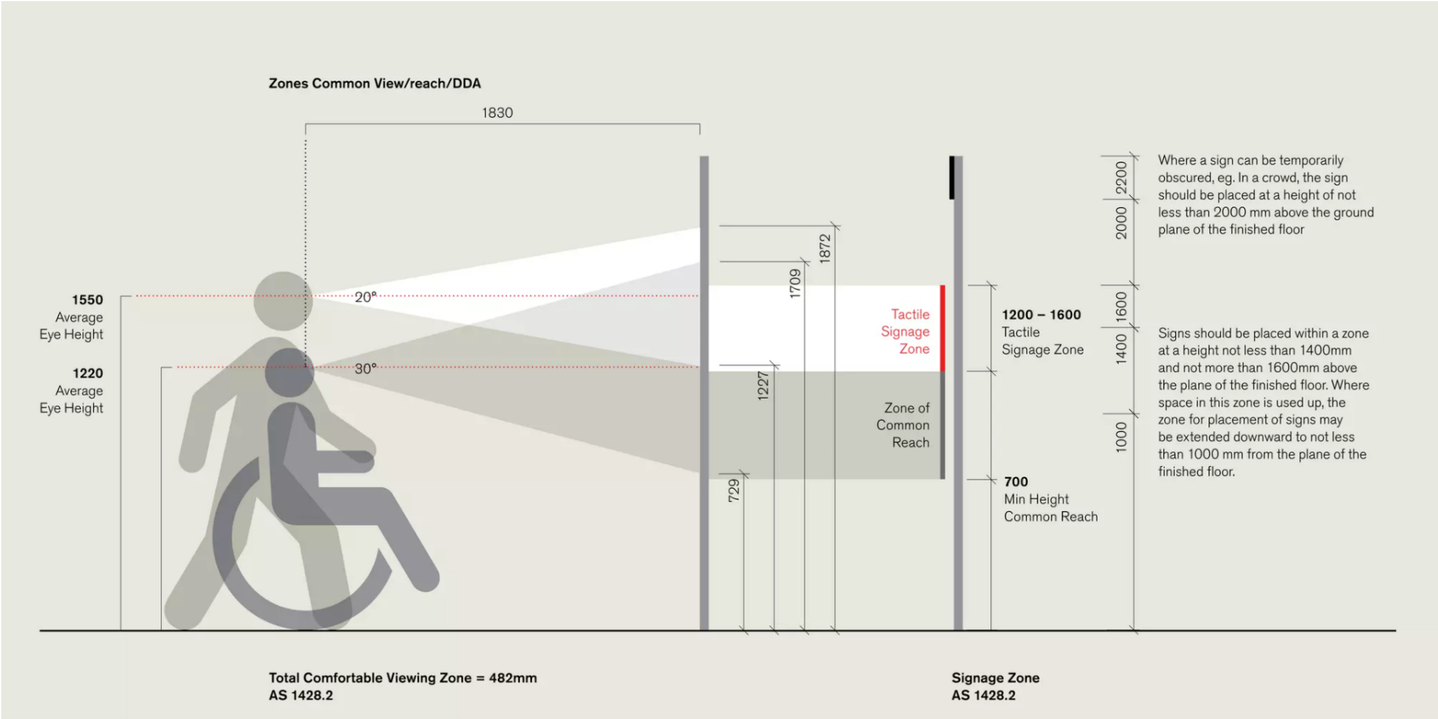

Kilde: Creating Impactful Spatial Experiences by Carlo Giannasca

Generelle retningslinjer -utforming

AVSTAND OG LESBARHET

Det skal foretas registrering av avstand fra brukere til skilt på fasader og ellers for å beregne nødvendig størrelse på font. Størrelse skal minimeres i størst mulig grad for å synliggjøre mest mulig av de historiske fasadene.

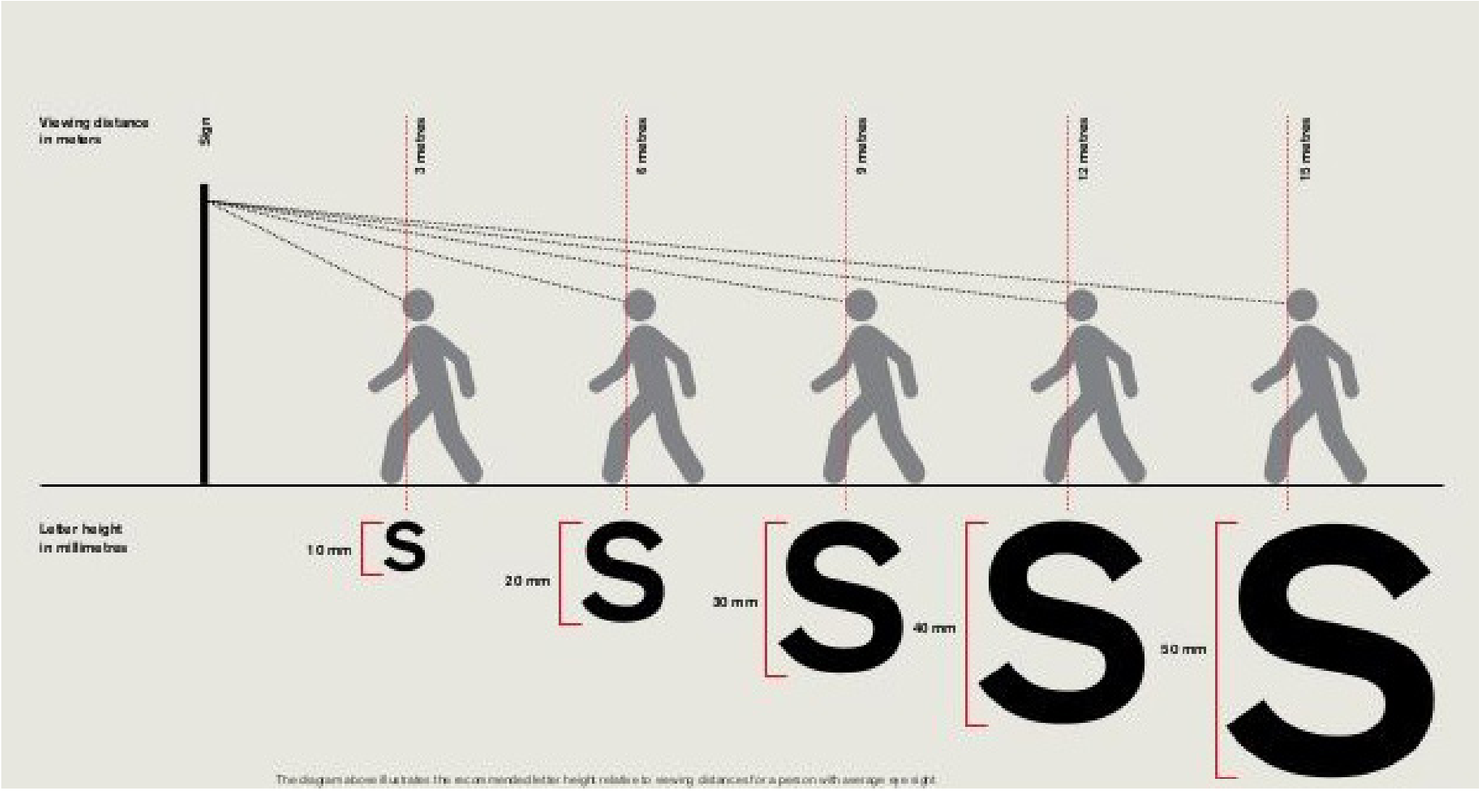

Kilde: Creating Impactful Spatial Experiences by Carlo Giannasca

Generelle retningslinjer -utforming

PROPORSJONER

Skilt skal tilpasses byggets størrelse og type informasjon.
Under er det vist anbefalinger for størrelser til ulike typer skilt.
Detaljert forslag til utforming og størrelser på skilt tilpasset Geiranger må utredes videre i et designforslag.

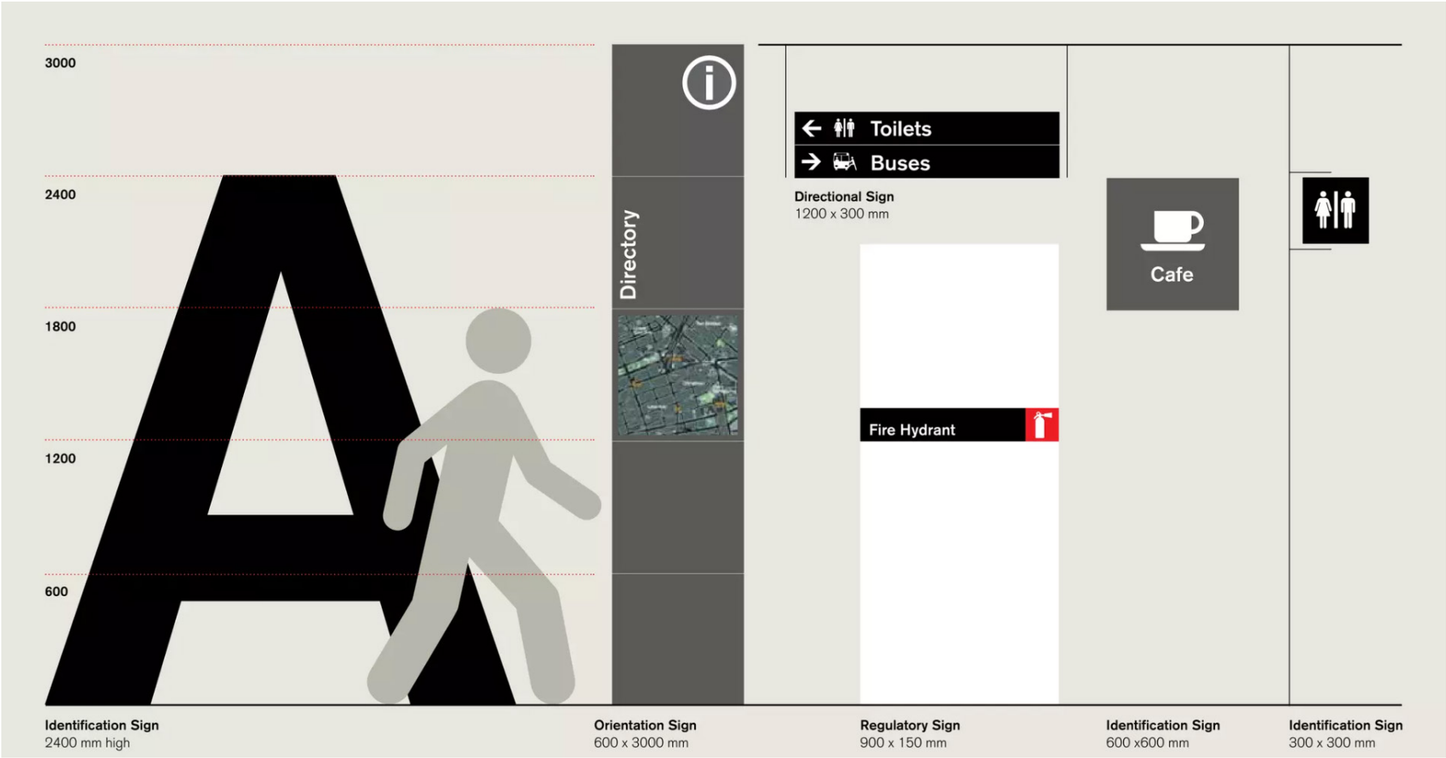

Kilde: Creating Impactful Spatial Experiences by Carlo Giannasca

Typografi: Raleway

Skrifttypen Raleway foreslås for Geiranger sin designmanual. Noen karaktertrekk ved denne fonten gjør den spesielt egnet til formålet. Den har en iboende tydelighet og samtidig en mykhet som gjør den passende til å bære stemmen til vertskapet for et av Norges aller største turisteventyr.

Geiranger

Moderne og ren fremtoning. Enkle former med minmal ornamentikk gjør den egnet til en rekke ulike bruksområder, uten å komme i konflikt med andre uttrykk.

Geometriske trekk. Skriften er ikke helt geometrisk, men har tydelige geometriske trekk.

Den har avrundede former og jevn strekbredde som gir den et balansert og harmonisk utseende. Små variasjoner i streken gir den et kontemporært og ryddig preg.

Høy lesbarhet. Raleway er et tydelig og trygt valg, både på digitale flater og og på print, og kan ivareta universell utforming.

Åpenhet. Skriften har åpne bokstaver (rommet i midten av bokstaver som for eksempel “a”, “e”, “g” etc.) og noe mer plass mellom bokstavene sammenlignet med andre skrifter, noe som bidrar til en luftig og generøs atmosfære.

Geiranger

Geiranger

Geiranger

Variasjon. Ulike vekter kan benyttes for å skape nødvendig hierarki og strukturere informasjon på mer komplekse skilt. Som hovedregel brukes Regular. Raleway brukes på både overskrifter og brødtekst.

Piktogrammer:

Det er viktig at piktogrammer utvikles i samme formspråk som typografien. Eksemplene under er spesialtegnet med utgangspunkt i linjer og former fra Raleway.

Piktogrammer skal ikke benyttes som unødvendig dekor eller overflødige illustrasjoner.

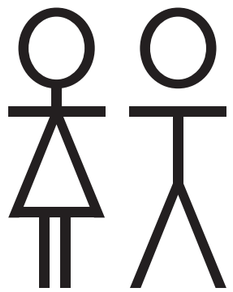

Toaletter: Tydelig skilting for toalettfasiliteter er viktig for besøkendes komfort og bekvemmelighet.

Mat og Spising: Piktogrammer som representerer ulike typer spisesteder, som restauranter, kafeer og hurtigmatsteder.

Overnatting: Symboler for hoteller, moteller, vandrerhjem og andre overnattingsmuligheter.

Andre typer skilt som kan være aktuelle:

Informasjonssenter: Et symbol som indikerer plasseringen av et turistinformasjonssenter, der besøkende kan få kart, brosjyrer og assistanse.

Attraksjoner: Piktogrammer for spesifikke attraksjoner som museer, historiske steder, parker og landemerker.

Transport: Symboler for transporttjenester, inkludert busser, tog, drosjer og flyplasser.

Shopping: Ikoner som indikerer shoppingområder eller markeder.

Nødtilfeller: Piktogrammer for medisinske fasiliteter, sykehus, politistasjoner og nødtjenester.

Wi-Fi: Et piktogram som indikerer områder med tilgjengelig Wi-Fi-tilgang.

Sikkerhetsinformasjon: Symboler for brannutganger, nødmøteplasser og sikkerhetsretningslinjer.

Tilgjengelighet: Piktogrammer som indikerer fasiliteter og områder som er tilgjengelige for personer med nedsatt funksjonsevne.

Strender og Svømmeområder: Ikon som indikerer trygge svømmeområder og strandtilgangspunkter.

Retningslinjer skilting -fargebruk

PALETT FOR OFFENTLIG SKILTING OG FOR HISTORISK NAUSTREKKE

▪ For offentlig skilting er det angitt en egen fargepalett som forankrer kommunen som avsender og for å forenkle og tydeliggjøre informasjon for brukere. Dette er spesielt kritisk i høysesongen når det er overflod av informasjon og reklame.
Ettersom sentrum er forholdsvis lite skal også private bedrifter i historiske bygg følge denne paletten. Dette er både for å unngå visuell støy, og for å gi en ytterligere verdi til de verneverdige bygningene.

▪ Som et alternativ til sort-hvitt brukes den dype rødfargen sammen med beige for å underbygge den mykheten, gjestfriheten og vertskapsrollen som Geiranger står for.

Geiranger
Designmanual
Geiranger
Designmanual
Geiranger
Designmanual

NCS S 1005-G80Y
RAL 1013
eller tilsvarende

Geiranger
Designmanual
Geiranger
Designmanual
Geiranger
Designmanual

NCS S 6030-Y90R
RAL 3009
eller tilsvarende

palett for nytt og eksisterende bygg og landskap

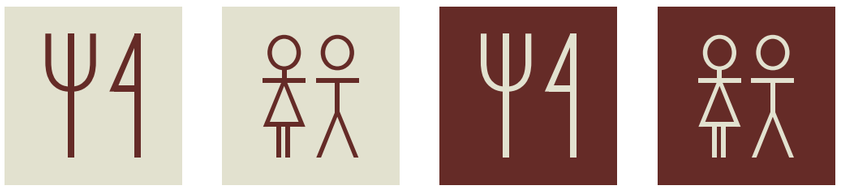

Det skal brukes en lys variant av fargen fra sveitser/senempire i stedet for hvitt på skilting. Denne blir mykere opp mot de naturlige materialene

6030-Y90R
RAL 3009
eller tilsvarende

1005-G80Y
RAL 1013
eller tilsvarende

Den dype rødfargen, som er en tidstypisk farge fra dragestilen, gir et varmt og klassisk preg til skiltkonseptet

Forslag skilttyper

På de følgende sidene vises forslag til skilt som anses som nødvendig i Geiranger;
Veivisere, oversiktskart og informasjonsskilt.

Det er anbefalt at det foretas en befaring med utredning av plassering og utbredelse av skilt i Gerianger sentrum. Dette muliggjør også en vurdering av i hvor stor grad nye skilt skal erstatte eller supplere eksisterende.

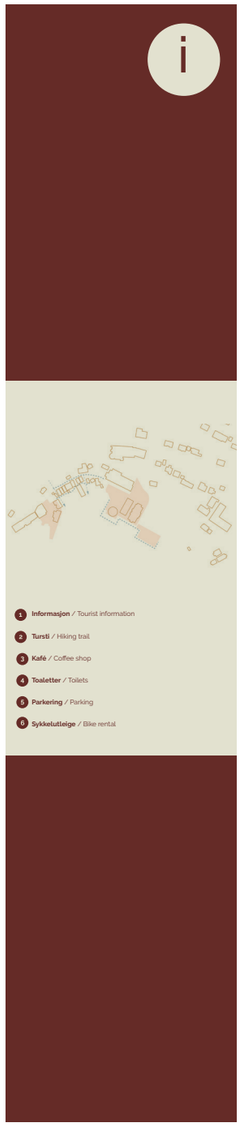

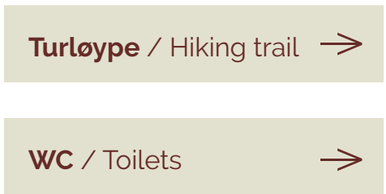

Eksempel på logo i Geirangers fargepalett.

Logoer

I tilfeller hvor logoer eller bedriftsnavn blir listet opp på offentlige skilt skal disse følge samme fargepalett som resten av skiltingen i henhold til designmanualen. Logoer skal fremstå helhetlig i én farge, som vist i disse eksemplene. Det er ikke anledning til å bruke bedriftenes egne profil-farger på denne typen skilting.

Forslag skilttyper

1. VEIVISERE

▪ Veivisere lokalt til servicebygg, turistinformasjon og lignende
▪ Veivisere sentralt til turister
▪ Veivisere erstatter nåværende turskilt innenfor den definerte sentrumssonen, se kart s. 7. Detaljering rundt sonens grenser tas videre i befaring for utredning av skilt.

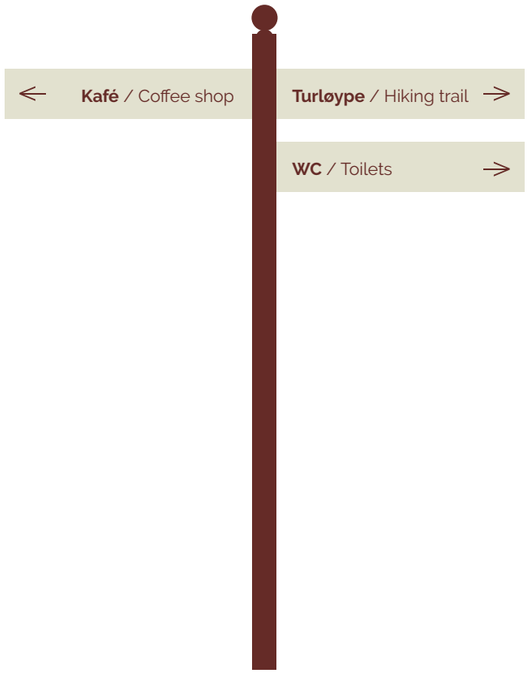

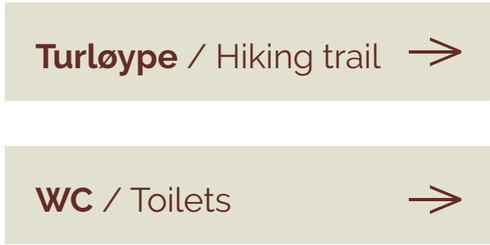

SKILTING OPP MOT NASJONAL STANDARD FOR TURSKILT

▪ Det er kommunene som godkjenner og vedtar skilting og merking for kommunale veier, mens Statens vegvesen og fylkes-kommunale veimyndigheter gir tillatelse til oppsetting ved riks- og fylkesveier.
▪ For å få en god overgang mellom turskilt og nye lokale veivisere må det foretas en vurdering av kommunen i samarbeid med ansvarlige aktører for turskilt slik at ruter blir sikre og tydelige.

▪ Det er satt opp noen retningsskilt som viser veier i Geiranger. Disse er i ytterkanten av sentrum og det burde vært ytterligere informasjon om retninger mer sentralt i Geiranger.

▪ Geiranger er omkranset av verdifulle natur- og friluftsområder. Likevel oppfattes disse områdene som lite tilgjengelig fra sentrum. Det er ikke tilrettelagt gode forbindelser i form av stier og skilting og det er vanskelig å finne frem om du ikke er lokalkjent. Eksisterende turveier sammen med nye gangveier skaper et nettverk av alternative turveier. Turveiene starter i sentrum og dette skal tydeliggjøres med skilting. På denne måten kan man gå turer med sentrum som utgangspunkt.

Forslag skilttyper

2. OVERSIKTSKART

▪ Et oversiktskart gjør at besøkende raskt kan orientere seg i Geiranger og samtidig få oversikt over forbindelser utover sentrum. Et slikt kart kan også bidra til mindre kødannelser i gågata.

▪ Kart benyttes ofte i kommunikasjonsmateriell for innbyggere og besøkende. En egen kartstil forankrer kommunen som avsender,
og gir tillit til at informasjonen kommer fra en sikker kilde.

▪ Skilt med oversiktskart skal utvikles ihht retningslinjer i manual. Behov og omfang skal utredes videre i samarbeid mellom relevante fagfolk og brukere.

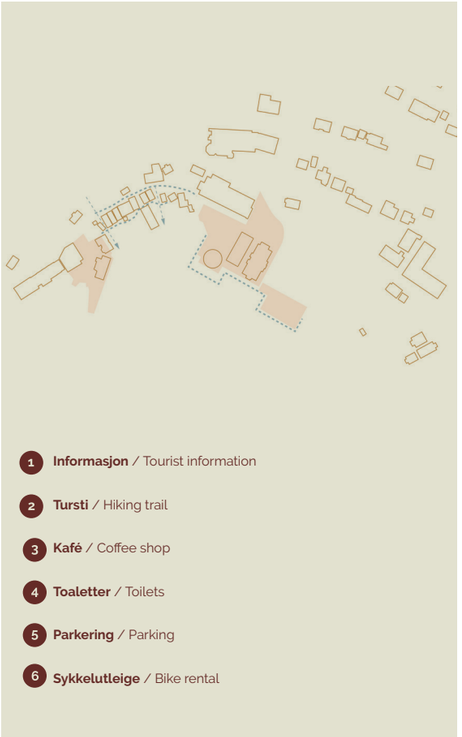

NB: Skilt fra Nasjonalparker og veiskilt beholdes. Geirangers egne skilt vil skille seg fra disse med egen profil og fargepalett.

Referanse fra Dovrefjell nasjonalpark,
del av designkonsept til Nasjonalparker av Snøhetta.

Forslag skilttyper

3. INFORMASJONSSKILT - Historiefortelling

▪ Informasjonsskilt kan være plaketter med tekst og illustrasjoner av bygg eller andre serverdigheter samt annen offentlig informasjon.

Disse skiltene kan tilføre opplevelser og bygge stolthet i Geiranger ved å trekke frem de usynlige fortellingene. De kan også lette arbeidet for ansatte i servicenæringene ved at informasjonen blir tilgjengeliggjort for publikum.

▪ Skilt kan også supplere for eksempel naust med i tillegg til navn, ytterligere informasjon om byggets innhold.

▪ Informasjonsskilt skal utvikles ihht. retningslinjer i manual. Behov og omfang skal utredes videre i samarbeid mellom relevante fagfolk og brukere.

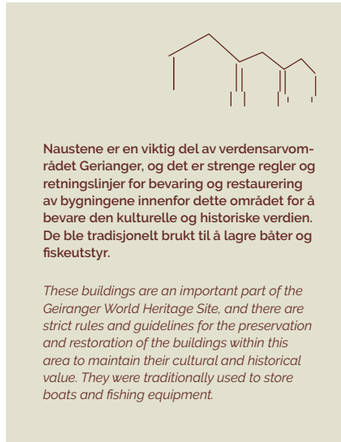

Enkle illustrasjoner kan utvikles basert på strek og uttrykk fra piktogrammene.

Det er stor variasjon og mengde skilt på fasader i Geiranger. Dersom informasjon er offentlig kan det samles på egne informasjonsskilt der hvor mulig.

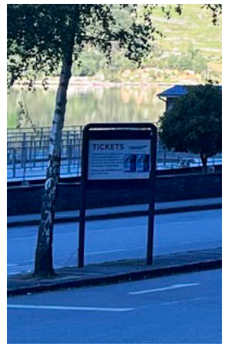

Infoskilt billetter

Referanse fra Bymuseet/Gamle Bergen av Haltenbanken

Prinsippforslag-skilting

På de følgende sidene vises prinsipper for utforming som utgangspunkt for løsning. Valgte eksempler er tatt med fordi de representerer tilfeller som er vesentlig når det gjelder mål om opprydding og med tanke på et helhetlig uttrykk i Geiranger sentrum.

Det er stor variasjon i størrelse og utforming på navneskilt på bygg i sentrum. Det er også ulike løsninger for hvordan disse er koblet på fasaden. Det foreslås her et prinsipp som utgangspunkt for en mer helhetlig løsning for byggene i naustrekken.

NAVN, INFORMASJON OG REKLAME PÅ NAUSTBYGG

- tekstnavn reduseres til maks 20 cm høyde og samles på en linje
- det foreslås et mindre skilt eller plakett med historisk navn og informasjon om naustet. Der hvor det er skodder på fasade kan plakett festes på tilsvarende plass og blir da kun synlig når skodder er lukket
- reklameskilt flyttes fra bakken og festes i ramme på fasade, maks A1
- farger og materialer på navn og skilt følger manual
- skilt festes til fasaden som angitt i manual

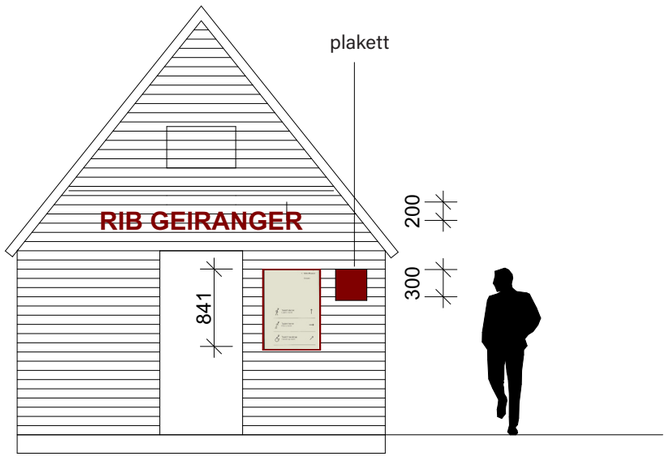

prinsippforslag for skilting på naust

Det foreslås bruk av ramme til oppheng av plakater på historiske fasader

referanse A1 plakat, Helgeland museum

Prinsippforslag-skilting

SKILTING PÅ NAUSTBEBYGGELSE:
SKODDER

Ulike aktører har løst reklame og informasjon på forskjellige måter. Det er i noen tilfeller mye reklame og målet er å redusere mengden slik at mest mulig av de historiske fasadene kommer frem.
Reklame tillates men i et mer begrenset omfang.
Der hvor mulig skal mer offentlig informasjon erstattes av informasjonsskilt som følger retningslinjer i manualen.

eksempel på nåværende løsning

PRINSIPP

▪skilt montert direkte på skodder tillates dersom det monteres på en måte som ikke skader kledningen og ihht retningslinjer i manual
▪Maks 1 skodde på hver fasade kan benyttes
▪bedriftens egen reklame og design tillates, men minst 50 % av bakenforliggende skodde må synes
▪ingen frittstående skilt eller skilt ut fra vegg
▪reklame eller informasjon for egen bedrift utover dette må monteres i rammer opp til A1 størrelse

▪prinsipper skal utvikles videre i samarbeid mellom relevante fagfolk og brukere.

reklame kan dekke maks 50 % av skodde

Prinsippforslag-skilting

reklame ut fra vegg og flaggskilting

FLAGGSKILTING OG STÅENDE REKLAMESKILT

- frittstående flagg, reklameskilt og flagg ut fra fasader blir hinder for ferdsel og skaper mye rot, spesielt i gågata. De virker også skjemmende for de historiske byggene.
- reklameflagg ut fra vegg og på bakken tillates ikke innenfor det historiske sentrum, jf. s. 7.
- reklameskilt på bakken tillates ikke innenfor det historiske sentrum, jf. s. 7.
- eventuell utviding av sonen for forbudet mot disse typer skilting avstemmes videre og defineres etter konkret vurdering på stedet

det tillates ikke skilt på bakken i gågata

reklame ved terminal

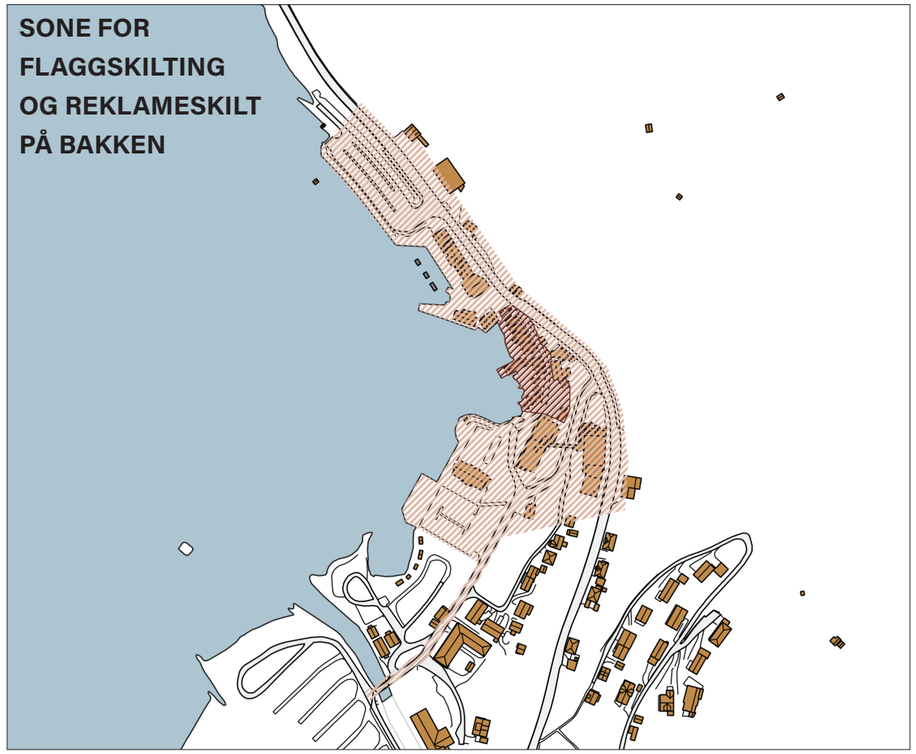

sone hvor skilt på bakken og flaggskilt ikke tillates må må avstemmes etter konkret vurdering på stedet

Prinsippforslag-skilting

PRINSIPPER FOR BEDRIFTSLOGO

- Det er flere ulike aktører i Geiranger med egen logo. Særlig i den historiske sonen det er behov for opprydding og et helhetlig uttrykk.
- I den historiske sonen skal kun navn på bedrift tillates ihht retningslinjer i manual og som angitt i prinsippfor navn, informasjon og reklame på naustbygg
- I områder utenfor dette, som vist i kartutsnitt, tillates eget formspråk og design dersom det allerede er oppført.
- Om det skal innføres ny logo på bygg og fasader skal punkt om størrelser, tilgjengelighet og proporsjoner i manual følges.
- I tilfeller hvor logo eller bedriftsnavn blir listet opp på offentlige skilt skal disse følge egne retningslinjer. Disse retningslinjene skal utvikles videre basert på designmanual.

eksempler på eksisterende logo utenfor den historiske sonen

eksempel på eksisterende logo innenfor kartutstnitt som skal skiftes med navn etter manual

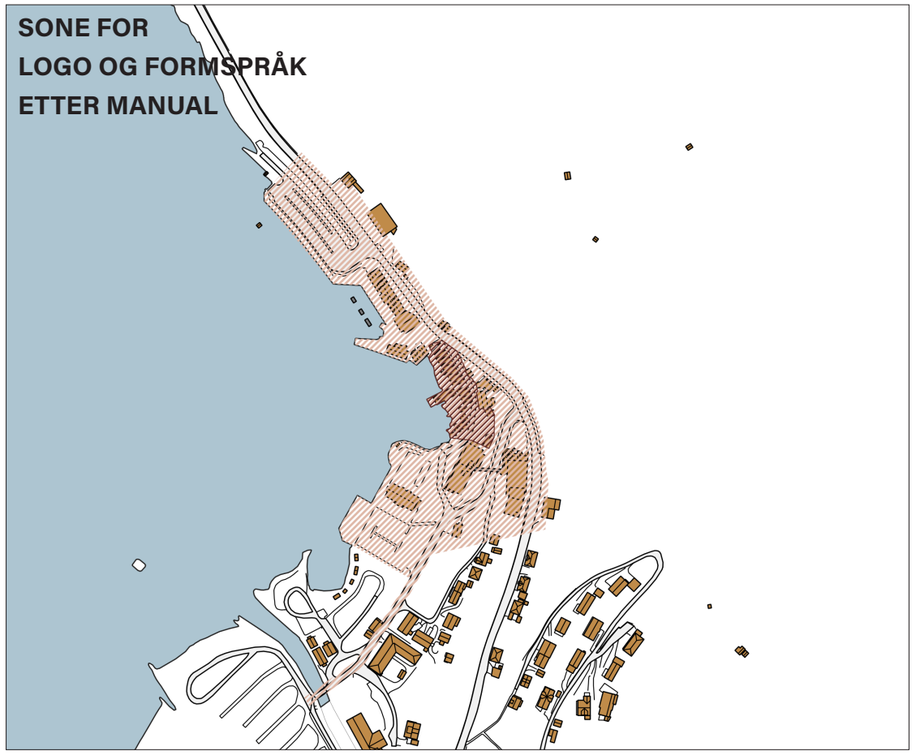

sone hvor designmanual skal styre logo og formspråk må endelig fastsettes etter konkret vurdering på stedet

Gatemøblement

Det vil på de følgende sidene vises prinsipper for fast utendørs møblement, samt forslag for modeller, farge og materialbruk for gatemøbler i Geiranger.
Det anbefales videre at det utarbeides en strategi for hva som kan gjenbrukes og hva som skal byttes ut av eksisterende løst inventar og møblement i sentrum. Det anbefales en kartlegging i samarbeid med arkitektfaglig kompetanse samt utarbeidelse av gjenbruksplan.

Gatemøblement

FAST MØBLEMENT UTOMHUS:

▪Det skal legges til rette for gode og varierte sitteplasser som del av utforming av landskapselementer, som støttemurer og nedtrapping av kaifront
▪Materialer skal velges fra palett for utomhus deriblant: tre, betong eller (lokal) stein
▪Videre detaljering av møbler som del av fast inventar for utomhus skal utføres av relevant fagkompetanse i samarbeid med kommunen/brukere
▪Det skal etterstrebes helhet og sammenheng i utforming av faste utemøbler

TILGJENGELIG PALETT

behandlet gran eller furu
som kebony eller superwood
-skal ha et naturlig uttrykk

lys betong tilsatt hvitt pigment
med lett børstet overflate

gjenrbuk av lokal stein
ved kaifront

referanse: nedtrapping av kaifront som sitteplass, fra Sørenga, i Kebony

referanse: benk og støttemur i betong med tre i sittesoner, Møllendal allmenning

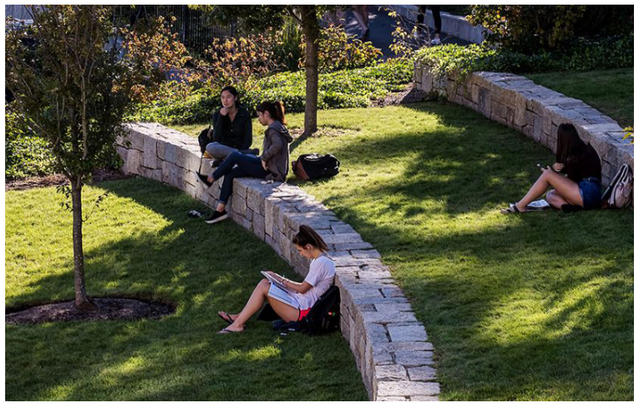

Stimsonstudio: sitteplasser. Tilsvarende mur kan bygges med gjenbruk av lokal stein i Geiranger. Gress og landskap blir også del av sitteplass.

Gatemøblement

LØST MØBLEMENT UTOMHUS, GENERELT:

- løst møblement inkluderer benker, bord og stoler for utekafé, avfall, blomsterurner, sykkelstativ og utegrill
- **offentlig inventar** leveres i tilsvarende fargepalett som for skilt mens private aktører velger fra definert palett som vist
- valgte utemøbler er fra Vestre, Nola og Friluft AS
- det skal lages en egen gjenbruksplan for gjenbruk av eksisterende gatemøbler i Geiranger. Denne vil inkludere for eksempel mulighet for å male om gamle møbler eller videre bruk av elementer som avfallstasjoner i kortenstål.

PALETT FOR OFFENTLIG MØBLEMENT:

NCS S 1005-G80Y/
RAL 1013
eller tilsvarende

NCS S 6030-Y90R/
RAL 3009
eller tilsvarende

Furu eller gran som
Kebony eler tilsvarende

KAFÉMØBLER, OFFENTLIG:

- offentlige kafémøbler foreslått fra serien Palissade fra Hay i fargen Iron red

Hay Palissade chair, iron red, pulverlakkert stål

Hay Palissade cone table, iron red, pulverlakkert stål

Gatemøblement

LØST MØBLEMENT FOR PRIVATE AKTØRER:

- det anbefales at private aktører som skifter utendørs møblement velger de nye møblene fra denne listen for et helhetlig uttrykk i Geiranger
- det skal velges farge fra egen palett for å skille privates møbler fra det offentliges
- fargene er en friskere, men samtidig av en dempet palett som reflekterer gjestfrihet, lyshet og varme.
- fargene er en kombinasjon av de historiske fargene fra Geiranger og nye, lysere farger
- serien "Munch" fra Vestre er anbefalt
- hver aktør velger fritt fra palett men alle bord og stoler velges i samme farge, jf. referanse-bilder under

KAFÉMØBLER, PRIVAT:

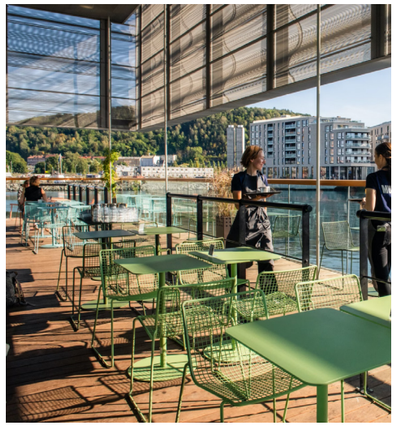

Munch møbler fra Vestre i pulverlakkert stål

PALETT FOR PRIVAT MØBLEMENT:

NCS S 10515-G90Y/
RAL 100 90 20
eller tilsvarende

NCS S 3040-Y20R/
RAL 070 60 50
eller tilsvarende

NCS S 1515-Y70R/
RAL 050 80 20
eller tilsvarende

NCS S 1515-B/
RAL 230 80 10
eller tilsvarende

Gatemøblement

PARKMØBLER:

- det bør velges produkter fra Nola i serien “Cane” og “Parco”
- langs kaifront foreslås **enten** Cane benk, **eller** Parco benk
- i områder forøvrig hvor det er behov for piknikbord, eller mer lounge-aktig møblement foreslås Parco serien
- møbler skal være i enten farge fra palett eller farge fra palett + tre
- farger fra palett kan kombineres, men det anbefales da kun 1 farge per delområde

PALETT FOR OFFENTLIG MØBLEMENT:

NCS S 1005-G80Y/
RAL 1013
eller tilsvarende

NCS S 6030-Y90R/
RAL 3009
eller tilsvarende

Furu eller gran som
Kebony eler tilsvarende

BENKER SJØFRONT:

Cane benk i tre og pulverlakkert stål, lakkeres i RAL1013 eller RAL3009 eller tilsvarende. Kan også fås i variant som kobles i rekke.

Parco benk i tre og pulverlakkert stål, lakkeres i RAL1013 eller RAL3009 eller tilsvarende. Kan også fås i variant som kobles i rekke.

BENKER OG BORD I ØVRIGE DELER AV SENTRUM:

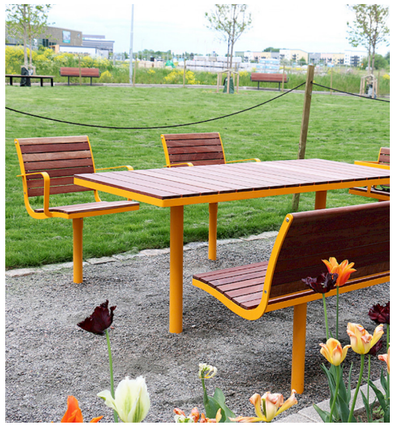

Parco benker, stoler og bord i tre og pulverlakkert stål, Lakkeres i RAL1013 eller RAL3009 eller tilsvarende.

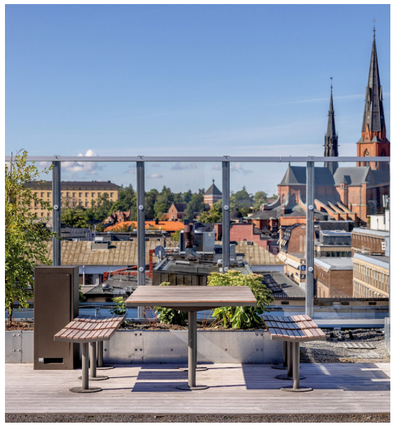

Kan også kombineres med benker/krakker uten rygg. Lakkeres i RAL1013 eller RAL3009 eller tilsvarende.

Gatemøblement

Tidstypisk farge, senempire. Brukes som alternativ farge utelukkende på mer utsatte møbler som avfallskon-tainere og sykkelstativ.

DIVERSE GATEMØBLER

- det bør velges produkter fra Vestre for avfallshåndtering, blomsterurner og sykkelstativ
- for utegrill foreslås grill fra Friluft AS

PALETT FOR OFFENTLIG MØBLEMENT:

NCS S 1005-G80Y/
RAL 1013
eller tilsvarende

NCS S 6030-Y90R/
RAL 3009
eller tilsvarende

Furu eller gran som
Kebony eler tilsvarende

NCS S 3005-G80Y/
RAL 7032
eller tilsvarende

UTEGRILL:

Fastmontert felles utegrill i rustfritt stål, syrefast kvalitet, fra Friluft as

BLOMSTERURNER:

Stripes plantekasse fra Vestre, i tre og pul-verlakkeres i RAL1013 eller RAL3009 eller tilsvarende. Variant i tre kan brukes som sitteplass.

April go plantekasse fra Vestre, pulver-lakkeres i RAL1013 eller RAL3009 eller tilsvarende.

AVFALLSBEHOLDER:

April avfallsbeholder fra Vestre i pulver-lakkert stål, RAL1013 eller RAL3009 eller tilsvarende. Eventuelt RAL 7032.

SYKKELSTATIV:

Vroom sykkelstativ fra Vestre, pulverlakkeres i RAL1013 eller RAL3009 eller tilsvarende. Eventuelt RAL 7032.

Landskap og dekker

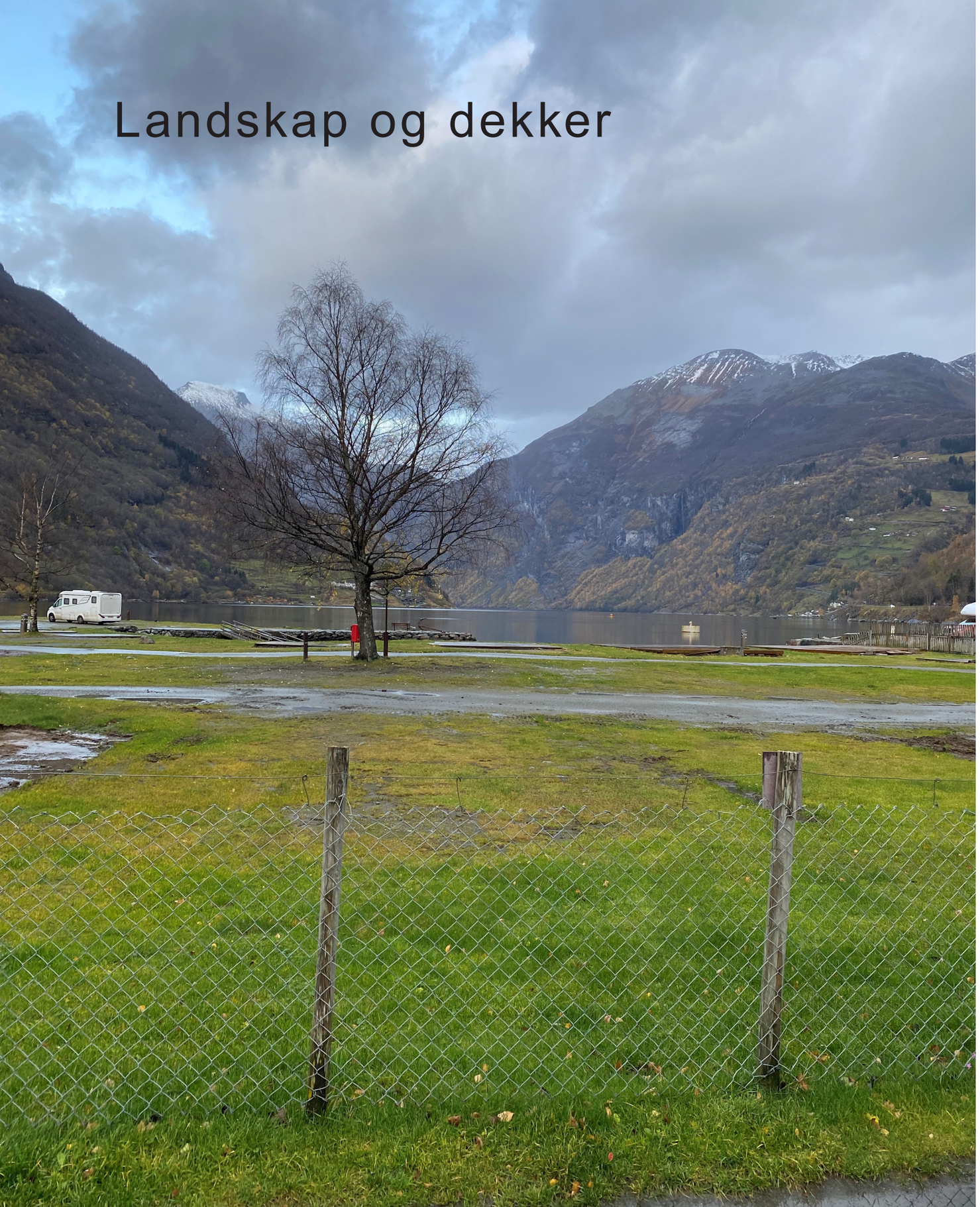

Landskap og dekker

PRINSIPPER FOR DEKKER

I dette kapitlet vil vi beskrive prinsipper for materialer og kvaliteter for dekker.

Prinsipper er overordnede og videre detaljering og gjennomføring skal utarbeides i samarbeid med arkitekt og landskapsarkitet.

Vi har valgt å dele opp oversikt i ulike delområder: naustegata, hurtigbåtkaia, naustmiljøet, torget, brygge- og havne-promenade og fjordparken.

Det refereres til mulighetsstudien med skisseplan per 20.12.22
for ytterligere detaljering av utomhusarealer samt tegninger for Fjordaparken per 12.09.23

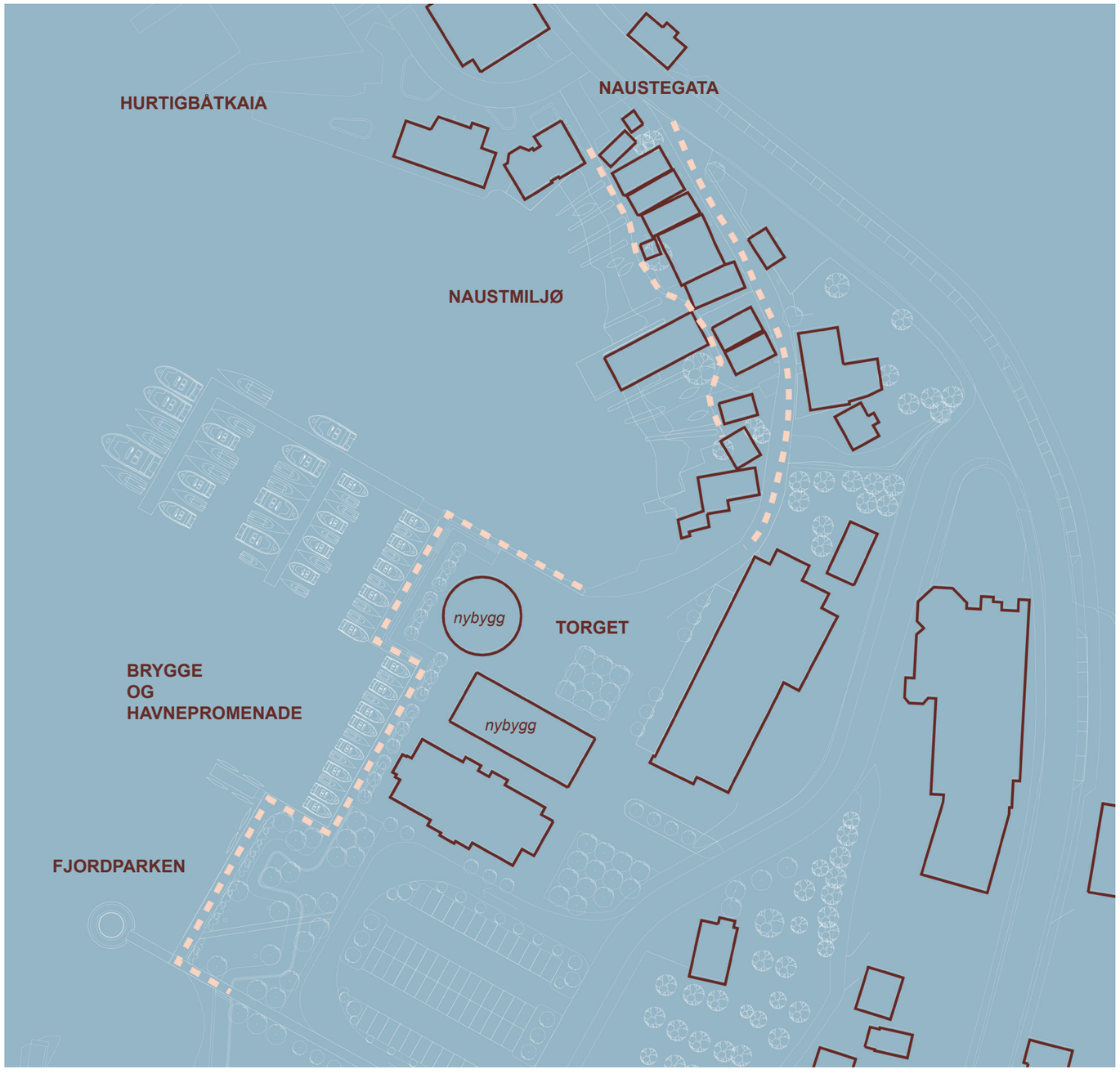

KARTOVERSIKT DELOMRÅDER

Landskap og dekker, Naustegata

PRINSIPPER FOR NAUSTEGATA

Det verneverdige bygningsmiljøet følges og gjøres mer attraktivt med ulike tiltak:
• Asfaltdekket erstattes av nytt dekke, fortrinnsvis av lokal stein
• Sidesoner og murvegger beplantes med klatreplanter for å gi mer frodighet til gata
• Det ryddes opp i skilter og utstyr
• Belegning av naturstein fremhever det historiske gateløpet
• Materialer velges ut fra liste på side 9 fra material og fargepalett for landskap og dekker

nåværende situasjon

skisse av prinsipp

-stein (lokal stein om mulig) legges som smågatestein i randsonen av naustegata. Større belegningsstein danner en ledelinje langs midten. Refererer til bilde fra Gågata i Tvedestrand.

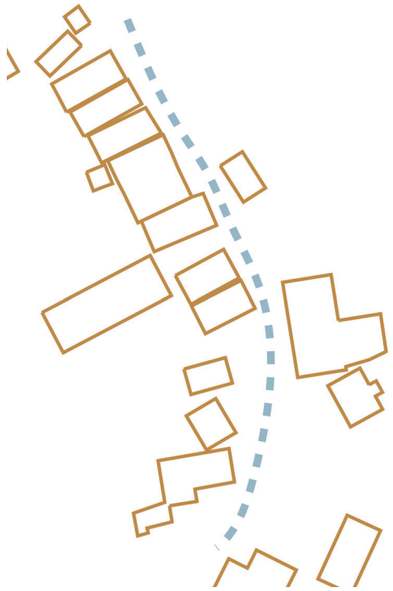

REFERANSER

Gågata Tvedestrand

Gamlebyen Fredrikstad

Landskap og dekker, Hurtigbåtkaia

PRINSIPPER FOR HURTIGBÅTKAIA

• gangareal tydeliggjøres med kantstein, belegg og beplantning
• benker og opphevede plantefelt bidrar til å strukturere retning for de gående og danne en mer definert plass
• lokal stein strekkes ut fra naustegata, som en start på veiviser gjennom sentrum
• blomstrende trær plantes i bed for å trekke det grønne ned i sentrum og gi en mykere velkomst samt et førsteinntrykk som reflekterer frodigheten ellers i Geiranger
• dekke i lys betong tilsatt hvitt pigment
• Materialer velges ut fra liste på side 11 fra material og fargepalett for landskap og dekker

nåværende situasjon

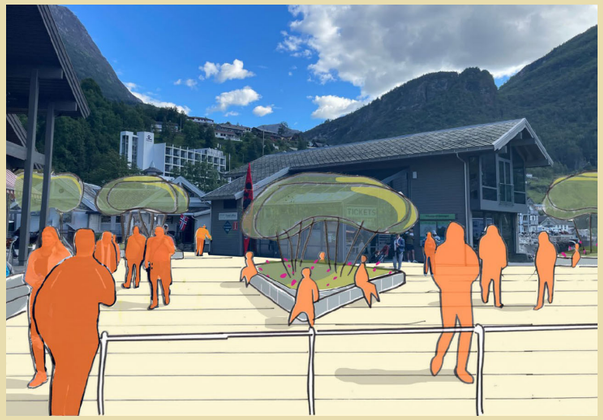

skisse av prinsipp

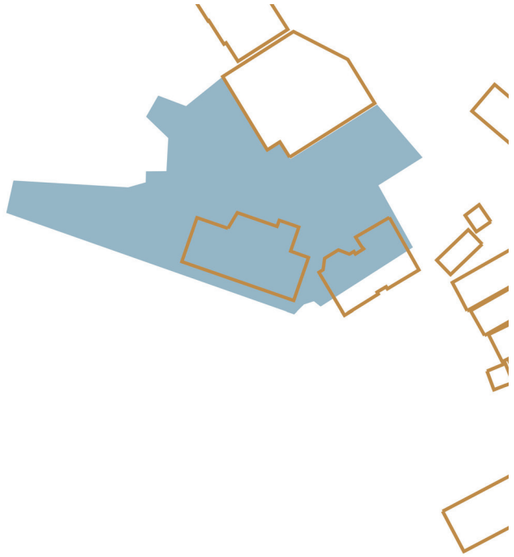

REFERANSE

bed med kantstein og sete i tre

murer og støttemurer utføres
med lokal stein, bilde fra Geiranger

stein, eksempler

Landskap og dekker, Naustmiljøet

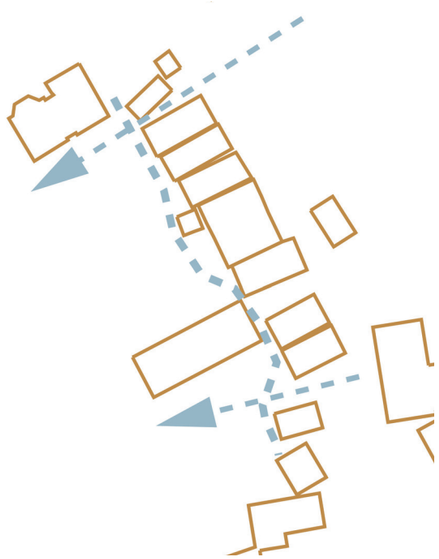

PRINSIPPER FOR NAUSTMILJØET

•stien gjennom båtstøene skal oppgraderes. Dette gir bedre sjøkontakt og bidra til en annerledes opplevelse av naustemiljøet.
• gløtt mellom naust holdes åpne uten brudd på siktlinjer. Skilt og annet møblement som hemmer sikt er ikke tillat på bakkeplan.
•adkomstveier til sjø skal holdes ved like og tilgjengelig
• stier og veier i naustmiljø rustes opp, grus og skifer av lokal stein brukes som dekke.
• Materialer velges ut fra liste på side 11 fra material og fargepalett for landskap og dekker

skisser av prinsipper

gløtt holdes åpne

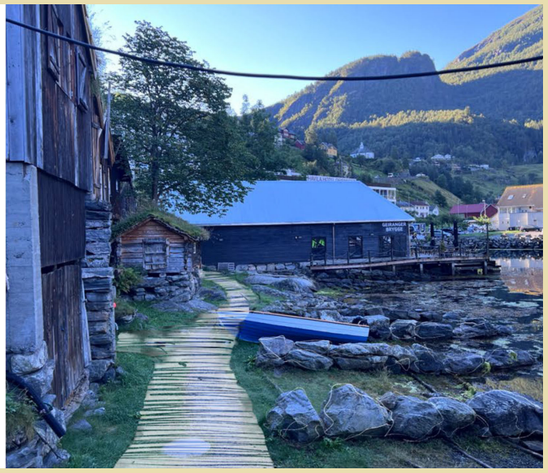

sti og dekker mellom gløtt oppgraderes

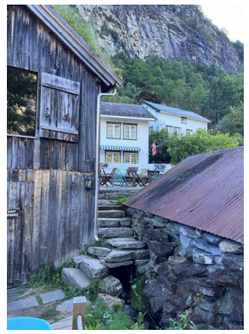

dagens situasjon; de fine adkomstveiene til sjøen holdes ved like og tilgjengelig

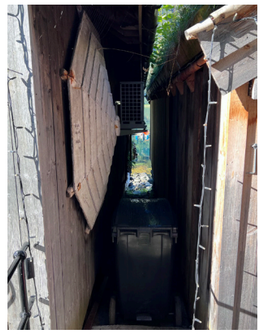

dagens situasjon med blokkering av gløtt

skifer av lokal stein

grus av lokal stein

Landskap og dekker, Torg

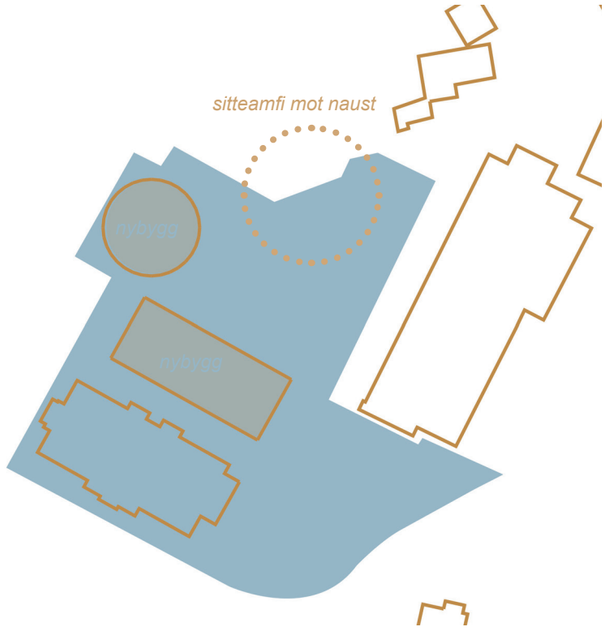

PRINSIPPER FOR TORGET

• det skal opparbeides et sitteamfi mot naust ihht mulighetsstudien med skisse-plan per 20.12.22
• torget skal dekkes med lys betong tilsatt hvitt pigment med lett børstet overflate
• Definerte areal i plan utføres i overflate med lys grus og oppstammede, blomstrende trær som Tokyokirsebær eller tilsvarende. Se skisseplan per 20.12.22
• nybygg på torget skal ha fotavtrykk som skissert per 20.12.22
• alle materialer som tilføres på torget, og i sentrum forøvrig, skal stå til nye fasader som hovedsaklig utføres i tre.
• Materialer velges ut fra liste på side 11 fra material og fargepalett for landskap og dekker

skisser av prinsipper

Dekke på torget i lys betong,
perspektivskisse av nybygg (servicebygg og grendahus) mot vest

REFERANSER

Betongdekke på Møllendal allmenning, Bergen

Blomstrende lund av Tokyokirsebær på Carl Berners plass, Oslo. Trærne blomstrer i april og blir en egen attraksjon i sentrumsmiljøet.

Landskap og dekker,
Brygge -og havnepromenade

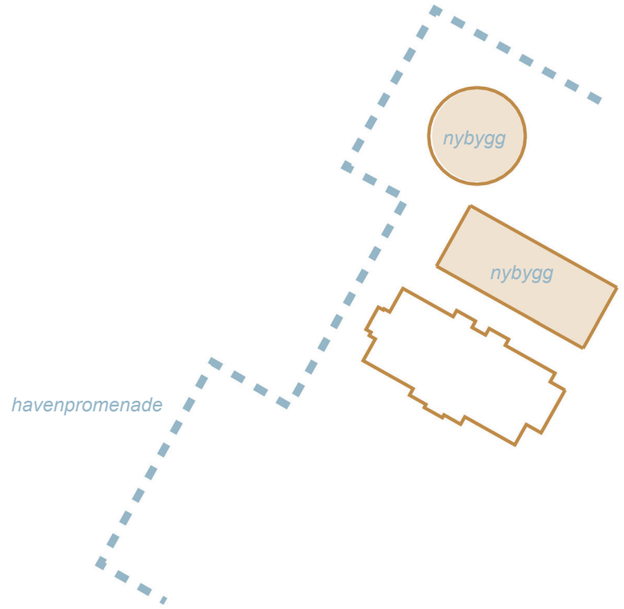

PRINSIPPER FOR TORGET

• det skal utarbeides sittetrinn og nedsenket brygge der hvor angitt i skisseplan per 20.12.22 for å oppnå nærhet til sjøen.
• det skal settes opp benker og trær langs promenaden ihht prinsipper for møblering og strategi for planter
• tredekke mot sjøkanten
• murer og støttemurer utføres med lokal stein
• Materialer velges ut fra liste på side 11 fra material og fargepalett for landskap og dekker

skisser av prinsipper

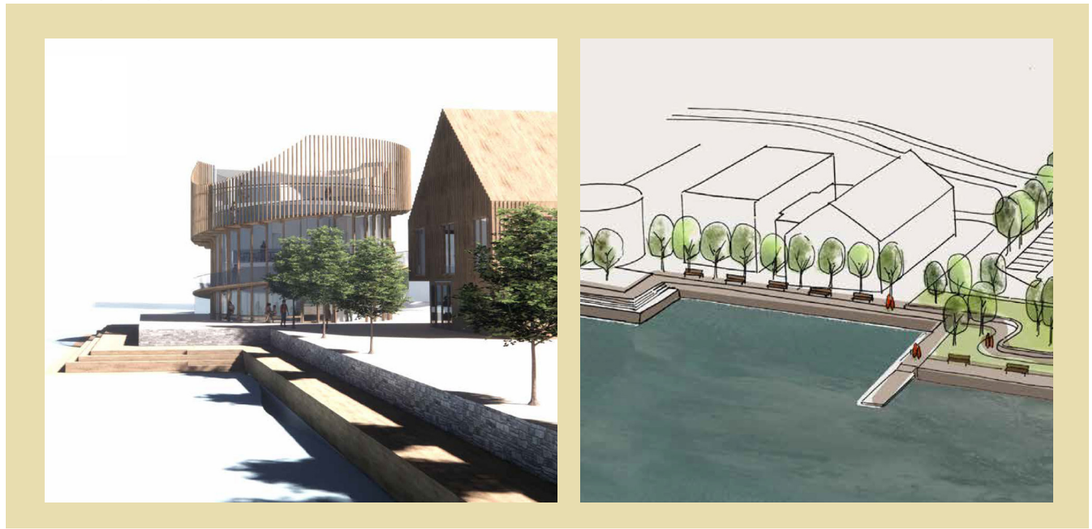

Tredekke og lokal stein mot sjøfronten, perspektiv av nybygg mot nord-øst

REFERANSER

murer og støttemurer utføres med lokal stein, bilde fra Geiranger

kaifront med kebony trebord, fra Sørenga

Landskap og dekker, Fjordaparken

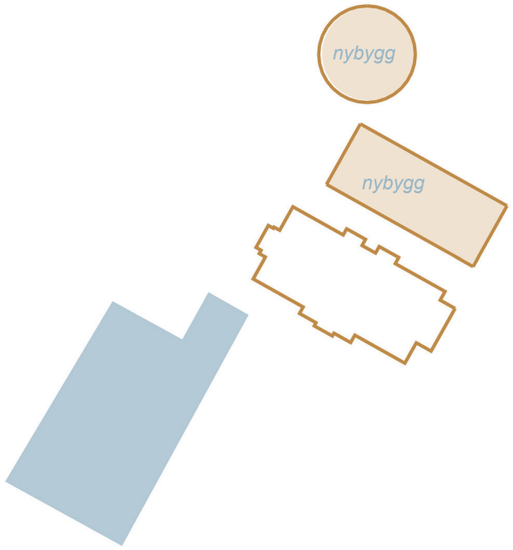

PRINSIPPER FOR FJORDAPARKEN

• Parken plantes til med variert vegetasjon som gir romlighet, skjerm og variasjon gjennom året.
Det tas utgangspunkt i lokale planter.
Det benyttes både trær (små eller middelshøye), busker, bunndekkende planter samt eng og gress
• Som dekke på stier anbefales det å benytte lokal stein som skifer eller grus. Grusen må være fast slik at den kan trilles på.
• Mot sjøkanten kan det etableres tredekke dersom det er mest hensiktsmessig
• Mot sjøen etableres det kajakkbrygge og badehus
• Materialer velges ut fra liste på side 11 fra material og fargepalett for landskap og dekker
• Det henvises til planteplan og detalj-prosjekt per 12.09.23 for ytterligere informasjon; “Fjordaparken i Geiranger”.

skisser av prinsipper

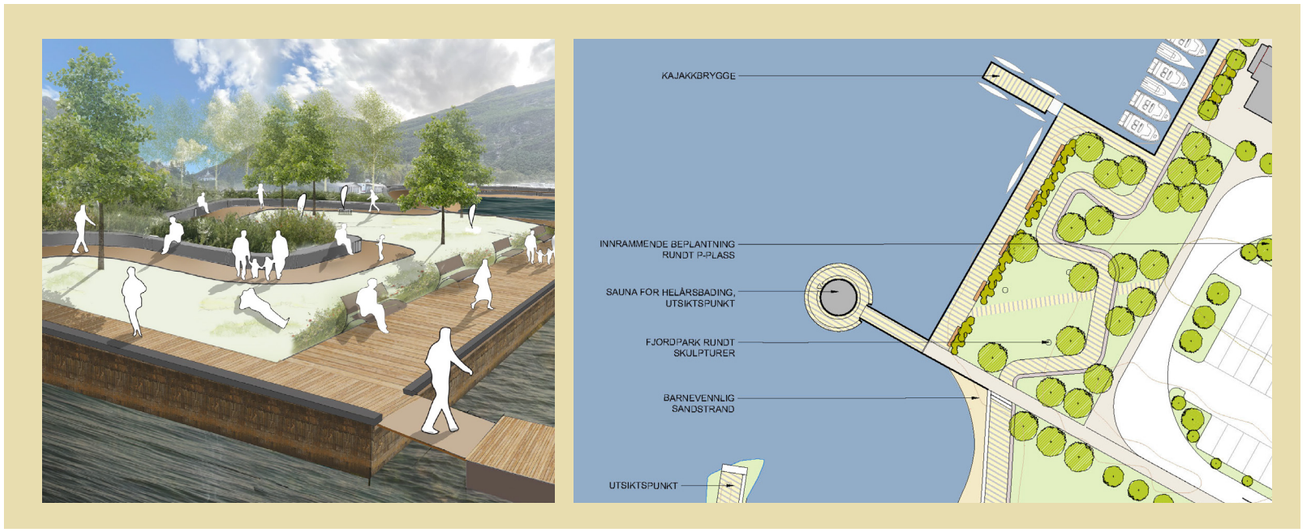

Tredekke og lokal stein mot sjøfronten

REFERANSER

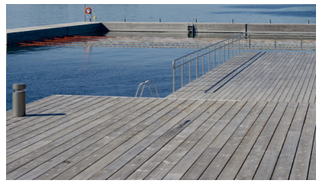

kaifront med kebony trebord, fra Sørenga

murer og støttemurer utføres med lokal stein, bilde fra Geiranger

fast grus

Skisseplan 20.12.22

Skisseplan 20.12.22

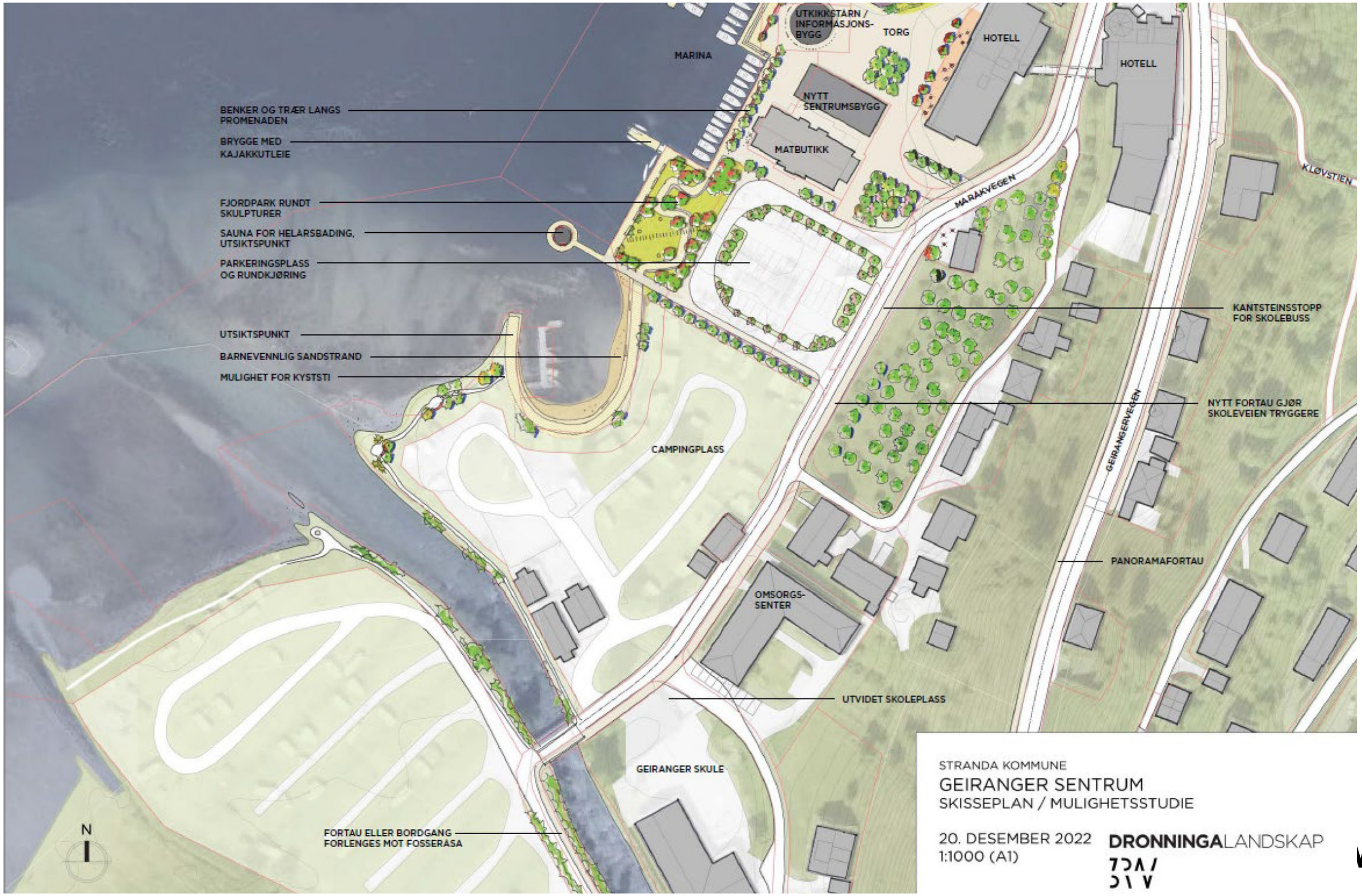

Planteliste/ Strategi

▪ liste over planter som kan brukes i fjordaparken og resten av sentrum
▪ utarbeidet av Dronninga landskap per 22.09.2023

INNLEDNING
▪Store deler av sentrumsområdet i Geiranger er preget av mangel på grøntstruktur og store asfalt-og grusflater.
▪ I forslaget legges det til rette for en gjennomgående grøntstruktur i sentrumsområdet. Den skal bestå av ulike typer trær, busker, klatreplanter og bunndekkende planter, samt eng og plen der dette er mest hensiktsmessig.
▪Plantene har flere funksjoner som å skape rom, skjerme for vær og vind samt lette orienteringen. I tillegg er vegetasjonen viktig for å ivareta det biologiske mangfoldet, og inviterer fugler, smådyr og insekter inn i uterommene.

Kommentarer til planteliste:

"Det skal brukes planter som er tilpasset vestfjordslandskap. Plantelisten inneholder både hjemlige arter og innførte planter. Valg av planter må tilpasses det enkelte voksested slik at en unngår spredning av innførte arter til norsk natur.
Plantene må også tilpasses områder der det er fare for flom, springflod og saltpåvirkning."

Listen er ikke uttømmende

Planteliste			
	Botanisk navn	**Kultivar, frøkilde**	**Norsk navn**
Tre / store buskar			
	Alnus glutinosa		Svartor
	Corylus avellana		Hassel
	Fraxinus excelsior	Lokal herkomst	Ask, lokal herkomst
	Hedlundia hybrida	fk Nordfjord	Fagerrogn, lokal herkomst
	Hydrangea paniculata		Syrinhortensia
	Malus cv	'Dolgo'	Prydeple 'Dolgo'
	Malus domestiva cv		Eple, ulike sortar
	Prunus serrulata	'Kanzan'	Japankirsebær 'Kanzan'
	Prunus cv		Kirsebær, lokale sortar
	Pyrus cv		Pæretre, lokale sortar
	Sorbus aucuparia	Lokal herkomst	Rogn, lokal herkomst
	Syringa vulgaris		
	Ulmus glabra	Lokal herkomst	Alm, lokal herkomst
Buskar / klatreplanter			
	Aristolochia macrophylla		Pipeholurt
	Clematis cv		små- og storblomstret klemats
	Hedera helix		Bergflette
	Humulus lupulus		Humle
	Hydrangea petiolaris		Klatrehortensia
	Lonicera henryi		Vinterkaprifol
	Prunus laurocerasus		Laurbærhegg
	Rhododendron cv		Alperose, ulike artar/sortar
	Viburnum opulus		Krossved
	Wisteria japonica		Japanblåregn
	Salix lanata	'Hjeltnes'	Ullvier 'Hjeltnes'
Stauder / bunndekkande planter			
	Alchemilla vulgaris		Marikåpe
	Angelica archangelica		Kvann
	Campanula rotundifolia		Blåklokke
	Epimedium rubrum		Bispelue
	Geranium macrorrhizum	'Spessart'	Rosenstorkenebb
	G. x magnificum		Julistorkenebb
	G. sylvaticum		Skogstorkenebb
	Geranium pratense		Engstorkenebb
	Geranium sylvaticum		Skogstorkenebb
	Hemerocallis citrina		Daglilje
	Hemerocallis liliosphodelus		Gul daglilje
	Lythrum salicaria		Kattehale

Lysplan for Geiranger

▪ for alt som angår belysning henvises det til
Lyskonsept fra Zenisk, V1 per 24.01.23

FRA PROSJEKTSØKNAD LYS I TUNELLEN, utdrag fra dokument:

"Stiftinga Geirangerfjorden Verdsarv ønskjer saman med reiselivsbedrifter i Geiranger, eigarar av viktige eigedommar/kulturminner og ZeniskAS å sjå på mogelegheita som ligg for Geiranger gjennom å nytte lys som subtil formidlar utan å ureine, og som ivaretek miljø-mangfald. Dette vil bidra til å bygge Geiranger som ei berekraftig merkevare. Strategien skal vise design som er spesifikt for Geiranger sine naturlege lysforhold, med eit kunstnerisk og sublimt narrativ med kultur og natur som inspirasjon. Strategien skal vise plan for både midlertidig og permanent belysning. Planen må vurdere eksisterande lyssetjing opp mot det ein ønskjer å oppnå i ein slik heilskapleg plan. Prosessen skal ha brukarmedverknad frå start, og resultere i ein strategi som kan implementerast over tid"

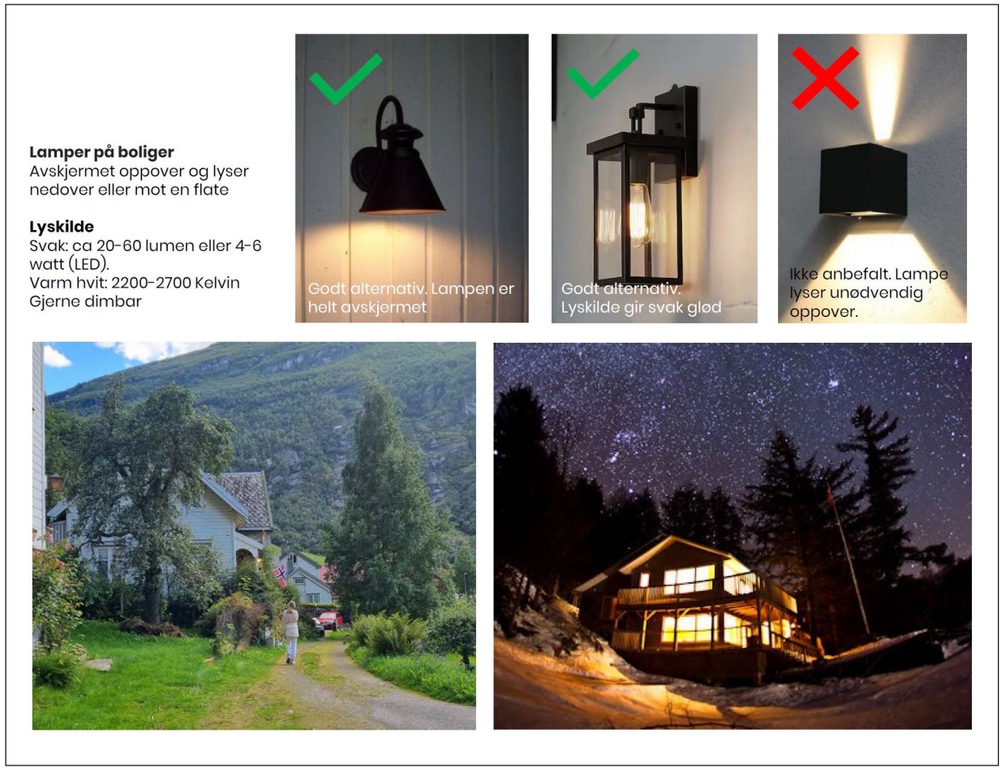

utdrag fra lysplan fra Zenisk